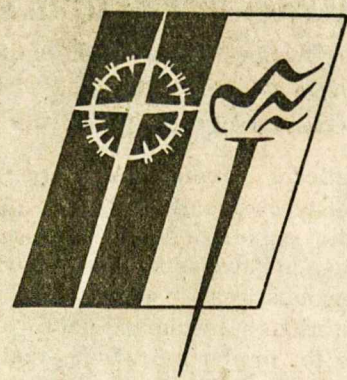

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 45 (2644) 2000 LAPKRITIS-NOVEMBER 7

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS - LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • NUMERIO KAINA - \$1

Ginčai ir neapykanta

Kas aktualu, juo labiau kas opu, diskutuotina ir neužmirština, apie tai daugiausia ir kalbama. Bet nuolat kartojant vis tą patį, kartais ima maišytis esmė su paviršutiniiais teiginiais ar neiginiais, ir tada iškabos (pavadinimai) pradeda kabinėti ne joms skirtose vietose.

GRIUVUS Sovietų Sąjungai, atsivėrė žydų tautų dystės žaidimo turtas anksčiau jų nebūtų buvę. Kodėl jos atsivėrė tik Lietuvai paskelbus nepriklausomybę, būtų jau kitas svarstytinas klausimas. Per dešimtį Lietuvos nepriklausomybės metų žydų tautų dystės, žydų santykių su lietuviais klausimais daug prirašyta ir prikalbėta. Būta pakankamai ginčų, puolimų, apkaltinimų, atsiprašinėjimų. Būta nuolaidžiavimų "dėl šventos ramybės", būta skundų, šmeižtų, apkalbų, moralinių susidorojimų. Spaudoje kone kasdien galėjai šį bei tą skaityti apie žydus ir lietuvius - imta naudotis archyvais, traukti iš ten medžiagą, dienos švieson vilkti faktus už ir prieš. Visa tai tebevysta ir dabar. Greičiausiai išjudintas tas opusis klausimas taip greitai nenurims, nepaisant kas būtų sakoma, įrodoma ar užginčijama. Žaizda per gili, nors kartais pagal reiką aptemdoma arba per aukštai iškeliamą. Blogiausia, kad priešiški nuomonių pareiškimai, dar gerai net neįsigilinus, tuoj pat priskiriami neapykantos rikiui, ir kai taip atsitinka, ramesnės diskusijos nebeįmanomos. Svarstant antisemitizmo problemas, liečiančias lietuvių tautą ir Lietuvą, reikėtų nepamiršti, kas iš tikrųjų yra tas antisemitizmas iš esmės?

LIETUVIŲ kalbos žodynai nurodo, kad "antisemitizmas - priešiškas žydams", kad "antisemitizmas - žydų priešas". Lietuvių enciklopedija (bostoniškė I. t.) paaiškina plačiau: "Antisemitizmas - nusistatymas arba veikimas prieš žydus arba judaizmą". Tarybų Lietuvos enciklopedija (Vilnius, 1985) nurodo: "Antisemitizmas - religinio, nacionalinio ir rasinio nepakantumo forma - ideologinis, politinis, buitinis priešiškas žydams" ir priduria: "Antisemitizmą skatino judaizmas, kuris žadino žydų neapykantą visiems nejudėjams, skelbė žydus išrinktąja tauta, laikėsi rasiščių principų, griežtai draudė santuokas su nežydais". Galimas dalykas, paieškoję surastume ir kitų apibrėžimų. Tačiau svarstant lietuvių - žydų klausimą, per pastarąjį dešimtmetį išsiskojusį įvairiais požūriais ir aptarimais, užtenka ir to, kas aukščiau pasakyta. Belieka tik žvilgtelti į save ir nustatyti, kiek esame arti prie antisemitizmo ir kaip dažnai, kur ir kodėl nuomonių pareiškimai, ginčai, karščiavimai pavadinami antisemitizmu? Giliau pažvelgus į susinartėjusią padėtį, atrodo, kad ginčuose daugiau trenksmo negu taiklių pataikymų, nors spaudoje pralenda ir labai nemalonių išpuolių. Štai "Lietuvos aidas" (2000.X.18) nuomonių skyriuje išspausdino rašinius, kurie savo turiniu yra tikrai antisemitiniai ir kaip tokie smerktini. Kad žydai, kaip ten rašoma, esą Antrojo pasaulinio karo kaltininkai, kad jie pagrindiniai nusikaltėliai prieš žmoniškumą, kad Niurnbergo teisme like neapkalinti ir dėl to dabar tarptautinio tribunolo turėtų būti nubauti - tai jau niekuo neparemti teiginiai, kurių ištakų reikėtų ieškoti nacionalsocialistinėje ideologijoje, suręstose iš neapykantos garbinimo. Tokie vieši pareiškimai nepriklausomos Lietuvos spaudoje neturėtų rasti vietos net ir nuomonių skyriuje, už kurį taipgi atsakinga laikraščio redakcija. Galima ginčytis, diskutuoti, net kaltinti ar nesutarti dėl praeities įvykių ir faktų, tačiau negalima tokiais išsiskikimais ar suplanuotom provokacijom kenkti savo tautos bei nepriklausomos valstybės reikalams, prieš pasaulį pasirodant labai žemu politiniu, kultūriniu ar ir laisvojo žodžio lygiu. Č.S.

KANADOS ĮVYKIAI

Kur Toronto dėš šiukšlės?

Dabartinis sąvartynas netoli Toronto po dvejų metų bus pripildytas. Visą praecią dešimtmetį buvo tyrinėjama, kur geriausiai sandėliuoti Toronto atmatas per ateinančius 20 metų. Tų tyrimų rezultatas - planas A, vežti jas geležinkelio vagonais į šiaurės Ontario, netoli Kirkland Lake vietovės ir pilti jas į jau seniai apleistą atviro kasyklos duobę; planas B (kad jo prireiks, nedaug kas tikėjo); jas vežti į specialiai paruoštą sąvartyną Michigano valstijoje. Abu planai kainuotų maždaug tiek pat, apie \$1 milijoną, bet plane A nenustatyta, kokį kiekį šiukšlių vežti, o tai duotų paskatą ateityje jų kiekį mažinti paverčiant jas kompostu arba stropiau išrenkant popieriaus ir plastikos produktus. Plane B nustatytas minimumas, kurio nepasiekus vistik mokama tam tikras baudos mokestis. Šiais metais "pabudo" šiaurės Ontario gamtos saugininkai ir pradėjo priešintis planui A. Toronto miesto taryba savo baigiamuose debatuose dėl sąvartyno parinkimo susilaukė didokos ir triukšmingos delegacijos iš Kirkland Lake ir apylinkių, kurie nutarė neleistį teršti jų dar švarios gamtos. Nuomonių ap-

klausinėtojai surado, kad ir 51% torontiečių yra prieš šiukšlių gabenimą į provincijos šiaurę. Galų gale planas A pralaimėjo, kai nebuvo susitarta, kas padengs "nenumatytas išlaidas" (pvz., jei kartais sąvartynas pradėtų teršti požeminius gelio vandens sluoksnius skilus duobės dugno pluta).

Planas B buvo prikeltas iš užmaršties. Išliko transporto problema. Geležinkelio vežti nepriimtina dėl įvairių priežasčių, įskaitant ir žymiai aukštesnę kainą. Planuojant vežti specialias autovežimais su aklinai uždromomis atmatų dėžėmis reikėtų jau dabar pasirašyti sutartį su transporto bendrove. Taip pat nėra garantuojama, ar JAV ateityje įsisile šiukšlių importą. Bet ir šis planas atsidūrė akligatvyje, kai pakelės miestai, sužinoję, kad būtų siunčiama daugiau kaip 250 sunkvežimių su šiukšlėmis kasdien 401-ju greitkelio, kuris jau ir taip perkrautas, pradėjo protestuoti. Londonas ir pasienio miestai Windsoras ir Sarnia (jei nuo Londono sunkvežimiai pasuktų 402 keliu į JAV) nenori matyti tokio judėjimo krūvio padidėjimo, nebet 401 kelio nuo Lon-

Dalis KLB septynioliktosios krašto tarybos trečiosios sesijos dalyvių, posėdžiavusių š.m. spalio 28 d. Hamiltono Jaunimo centre (Aprašymas 9 psl.)

Nuotr. R. Kurienės

Olimpinės, rinkiminės ir politinės pabiros

VYTAUTAS P. ZUBAS

Kanadiečiai ilgai neužmirš skurdaus savo sportininkų pasirodymo Sidnio olimpiadoje. Su 14 medaliu kanadiečius pralenkė ne tik Lenkija, Gudija ir Vengrija, bet ir mažytė Kuba su 29 medaliais. Pagal medalių skaičių 199 žaidynėse dalyvavę kraštai taip išsiriškio: JAV - 97, Rusija - 88, Kinija - 59, Australija - 58, Vokietija - 57. Tai penki pirmieji. Kanada - 18 vietoj su 14 medaliu, Lietuva 33 su 5 medaliais, Latvija 42 su 3, Estija 46 su 3. Matomai metalo spalva turėjo reikšmės nustatant eilę.

Laikraščio šūksnis

"We Are The Champions!" skelbė spalio 5-11 "The Baltic Times" vedamojo antraštė. Iš pirmo žvilgsnio toks entuziastingas teiginys atrodo perdėtas pasigyrimas, bet atsiminus, kad trys baltiečių kraštai, su nepilniais 8 milijonais gyventojų, iškovoję 11 olimpinį medalių, nuomonė keičiasi. Reikišia vienas medalis tenka 727,000 gyventojų. Palyginant laimėtų medalių ir krašto gyventojų skaičius laimėtojų lentelė keičiasi. Gal tik Australija patektų į pirmąjį penketuką. Pustrečio milijono amerikiečių tenka vienas olimpinis medalis. Tai gi TBT vedamojo antraštė įgauna kitą vaizdą.

Baltiečių laimėjimai Sidnyje supažindino pasaulį su baltiečių kraštais. Buvo sensacija, kai lietuviai krepšininkai pirmose rungtyse pralaimėjo amerikiečiams tik 9 taškų skirtumu. CNN televizija parodė Lietuvą po Kuveito vėliava. "Kai pusfinalinėse rungtyse "Dream Team" įstengė laimėti tik dviejų taškų skirtumu, padėtis pasikei-

dono iki Windsoro "mirties ruožas" (taip vadinamas dėl daugelio eismo nelaimių) bus praplatintas. Burmistras M. Lastman organizuoja specialų komitetą, kuris panagrinėtų, kaip geriausiai būtų sumažinti šiukšlių kiekį. Dabar tik 25% šiukšlių būna perdirbama (re-

(Nukelta į 8-tą psl.)

tė. Lietuva pasauliui parodė, kad NBA yra įveikiama, ir žinia pasklido visame pasaulyje su tikslia Lietuvos geografine padėtimi".

"Reikia daugiau pasakyti apie šias rungtyes. Lietuva parodė, kad NBA žaidėjai ne dievaičiai. Sekdamos Lietuvos pavzdžiū ir kitos komandos kietai kovojo prieš amerikiečius. Dar sunku kitiems kraštams prilygti Lietuvos krepšininkams, bet laikai keičiasi. Anksčiau, dar nepradėjusios varžybų, komandos baimingai pasiduodavo išvydusios "Dream Team" žaidėjus".

"Prieš 10 metų Lietuva su kitais buvusiais sovietiniais kraštais sugriovė Sovietų Sąjungos stiprybės mitą. Lietuva buvo pradininkė. Dabar Lietuva sugriovė mitą apie amerikiečių pranašumą krepšinyje. Atrodo, kad Lietuva specializuojasi pasaulinių mitų griovime. Ir tai yra naudinga specialybė".

Rinkiminiai metai

Šių metų pabaiga pasižymi rinkimų gausa: Lietuvoje, Amerikoje, Kanadoje, Lenkijoje, Gudijoje ir kitur. Nedaug žinom apie rinkiminį įkarštį Europos kraštuose. Kanados žiniasklaidos tai nedomina. Siek tiek susidomimo buvo išeivijos spaudoje, bet ir čia, lyginant su ankstesnių rinkimų įkarščiu, jautėsi santūrumas. Spaudoje pagrausėjo straipsnių iš Lietuvos, aprašymų švenčių provincijos miesteliuose. Tai tik smulkmenos, nieko svaraus. Gal išeivija pavargę, o gal susiprato, kad gyvenimas gimtinėje ne jiems priklauso? Suprato, kad Antroji respublika ne ta pati, kuri kėlėsi 1918 metais, kai stigo išsilavinusių žmonių bet kurioje srityje. Spalio 8 rinkimuose viena partija skelbė, kad jos visi kandidatai (rodos, apie 100) turi aukštąjį išsilavinimą, ir amžiaus vidurkis - 37 metai.

Idomu buvo sekti Amerikos dviejų didžiųjų partijų kandidatų ir prezidentus TV diskusijas. Būsimieji turtingiausio ir kariškai galingiausio krašto vadovai negalėjo nestebinti kanadiečių klausytojų, kai respublikonų

kandidatai pakartotinai žadėjo, kad jam valdant "kiekvienas pradinę mokyklą baigęs vaikas mokės skaityti". Šiais laikais tai esą labai svarbu... Kitas respublikonų pažadas - stiprinti karines pajėgas. Abiejų partijų kandidatai sutarė palaikyti mirties bausmę nusikaltėliams.

Nedaug linksmesnės žinios ir Kanadoje. Miestuose - tūkstančiai benamių. Kiti tūkstančiai, sumokėję aukštas nuomas, nebegaali išsiversti be "food banks". Valdantios politinės partijos susirgo mokesčių mažinimo liga ir nenori matyti globos reikalingų gyventojų. Dešimtmečiais liberalai buvo laikomi jautriausiais socialinėms negrovėms, bet Jean Chretien rankose pakrypo tiek toli į dešinę, kad sunku beatskirti nuo naujos dešiniųjų partijos "Aliance".

Lietuva kairėn

"Ar išeivijos lietuviai gali būti kairiarankiai?" retoriškai klausia Zenonas Rekašius "Aki-račių" š.m. birželio numerio ir prieina išvadą, kad išeivijoje toks pasikeitimas neįmanomas. Netiki autorius, kad ir Lietuva pasuktų į kairę: per daug skaudžių atsiminimų. Viltiniai spėjimai, kad kraštas priartės Centru. Tačiau įvyko kitaip. Kraštas aiškiai pasuko į kairę: Brazausko koalicija surinko 32.5% ir Paulausko Naujoji sąjunga 20.16% balsų. Abu šitie politikai seka britų Tony Blair ir tik amerikiečiai socialistai ir komunistai gali tepti tuo pačiu teptuku.

Kodėl Lietuva pasuko kairėn? Atrodo, kad tai natūrali viasoje Europoje vyraujanti nuotaika. Iš 15 Europos sąjungai priklausančių kraštų tik Airija ir Ispanija dešiniųjų įtakoję. Lietuva niekad nesiskyrė nuo kairėnų. Kai autokratiniai režimai klestėjo kaimynystėje, ir Lietuva turėjo Tautos vadą. Reikia tikėtis, kad išeivija nenusisuks nuo Lietuvos, kaip tai atsitiko Algirdo Brazausko išrinkus prezidentu. Lietuva priartėjo prie demokratinių kaimynų, ir įsijungimas į jų tarpą gali tik palengvėti.

Savaitė Lietuvoje

Naujoji vyriausybė

Spalio 26 d. Lietuvos seimas slapta balsuodamas pritarė Liberalų sąjungos pirmininko Rolando Pakso kandidatūrai vyriausybės vadovo pareigoms, praneša ELTA/LGTIC. Už prezidento pateiktą naujosios politikos koalicinio Ministrų kabineto vadovo kandidatūrą balsavo 79 seimo nariai, prieš - 51.

R. Pakso seimo posėdyje pristatė kaip vieną pirmųjų naujosios vyriausybės žingsnių mokesčių mažinimą ir pirmiausia PVM mažinimą statyboms, kuris pirmiausia išjudintų statybos pramonę ir tada kitas pramonės sritis. Jo teigimu, kiekvienas litas į statybą į biudžetą grąžina 40-50 centų mokesčių. Naujosios politikos koalicija pirmenybę teiks švietimo srčiai. Jis nežadėjo stebuklų, o tik reformas, kurias reiks "sukandus dantis iškęsti". Ketinama skirti 1.95% bendrojo vidaus produkto krašto apsaugai, kaip ir buvo numatyta ankstesnio seimo priimtam įstatyme. Nedelsiant bus pradama socialinio draudimo reforma, laipsniškai pereinant prie daugiapakopės pensijų sistemos.

Spalio 30 d., ministerio pirmininko teikimu, prezidentas Valdas Adamkus patvirtino naujo ministerių kabineto sudėtį, kuriame teisingumo ministeriu paskirtas Gintautas Bartkus, socialinės apsaugos ir darbo ministere - Vilija Blinkėvičiūtė, sveikatos ministeriu - Vincas Janušonis, kultūros ministeriu - Gintautas Kėvišas, žemės ūkio ministeriu - Kęstutis Kristinaitis, krašto apsaugos ministeriu - Linas Linkevičius, finansų ministeriu - Jonas Lioginas, ūkio ministeriu - Eugenijus Maldeikis, vidaus reikalų ministeriu - Vytautas Markevičius, švietimo ir mokslo ministeriu - Algirdas Monkevičius, susisiekimo ministeriu - Gintaras Striaukas, užsienio reikalų ministeriu - Antanas Valionis.

Sudaryta seimo valdyba

ELTOS/LGTIC žiniomis, spalio 24 d. Lietuvos seimas sudarė valdybą. Joje yra seimo pirmininkas Artūras Paulauskas, jo pavaduotojai Ramūnas Karbauskis ir Gintaras Steponavičius bei opozicijos vadovų įvardytas Socialdemokratinės koalicijos frakcijos seniūnas Vytenis Andriukaitis. Spalio 26 d. buvo išrinkti dar du seimo pirmininko pavaduotojai - Česlovas Jursėnas iš Socialdemokratinės koalicijos frakcijos ir social-liberalas Artūras Skardžius. Seimo valdybos pagrindinis uždavinys - spręsti organizacinius seimo darbo klausimus, reikaliui esant patarti seimo pirmininkui.

Antisemitizmas spaudoje

Spalio 18 d. "Lietuvos aidas" išspausdino du straipsnius, kurie sukėlė didelį pasipiktinimą.

Šiame numeryje

Ginčai ir neapykanta

Dažnai daugiau trenksmo negu taiklių pataikymų

Olimpinės, rinkiminės ir politinės pabiros

Gal išeivija susiprato, kad gyvenimas gimtinėje ne jiems priklauso

Kaip gyveni, lietuvi? II

Vaikai, augdami be motinos rūpesčio, auga ir užauga šiurkštūs

Lietuvos karininkai Kanadoje

Šauliai tikisi, kad tautiečiai padės globoti karininkus

Mažo miestelio didelis užmojis

Kiaukliai, kaip ir Kraziai, gryn nuo caro žandarų šventovė

Išsigando raudonasis milžinas?

Draudė kiniečių tautybės žmonėms išpažinti Kristų

Keliamas žydų tragedijos klausimas

Alkoholikas aiškina, kaip jis taikė į geltoną dovydą žvaigždę

Paskutinės nepriklausomybės dienos

Molotovo kalba buvusi labai nekulturninga, žvėriškai žiauri

Giesmės ir dainos iš Lietuvos

Klausytojas gali susidaryti savo namų muzikinę bibliotekėlę

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. 905 275-4672. FAX 905 275-6755. E-mail: tevzib@pathcom.com

Publications Mail Registration No. 9408. CPM 1001760

LEIDĖJAS: Kanados lietuvių kultūros draugija "Žiburiai".
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, R. Sakalaitė-Jonaitienė, C. Senkevičius, G. Gaiztutienė. Metinė prenumerata – \$43, pusmetinė – \$22, rėmėjo – \$53, garbės – \$63. Oro paštu į užjūrius – \$140, paprastu paštu – \$45. Amerikoje – JAV dol. Pavieniai nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalu kreiptis į "TZ" administraciją. Skelbimai ruošiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuostata. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.
Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st and 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: 905 275-4672. U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092. Subscriptions: regular \$43.00, patron \$53.00, sponsor \$63.00 per year. PERIODICALS Postage paid at Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P.O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3. Printed in Canada. ISSN 0040-4063.

RELIGINIAME GYVENIME

Dievo tarnaitės Adelės Dirsytės, Sibiro tremtinės, maldaknygės "Marija, gelbėk mus" autorės beatifikacijos bylos eiga pradėta š.m. rugsėjo 24 d. Mišiomis Kauno arkikatedroje bazilikoje. Pamaldoms vadovavęs arkivyskupas S. Tamkevičius pradėjo po jų įvykusį posėdį, kuriame dalyvavo kun. Adolfas Grušas, teisingumo gynėjas kun. dr. Arūnas Jagelavičius, postulatorius mons. Pranciškus Tamulevičius, bylos notarė Alma Kraptavičiūtė, vyk. R. Norvila, kunigai, kunigų seminarijos auklėtiniai bei tikintieji. Adelė Dirsytė gimė 1909 m. balandžio 15 d. Šėtos parapijoje, Kėdainių apskr. Baigusi Kėdainių gimnaziją, studijavo teologiją ir filosofiją Vytauto Didžiojo universitete Kaune, reiškėsi ateitininkų veikloje, dirbo katalikių moterų draugijoje, rūpinosi našlaičiais ir vargšais. Prasidėjus sovietinei okupacijai mokytojavo Vilniaus mergaičių gimnazijoje. Sovietų saugumo suimta 1946 m. ir nuteista 10 m. kalėti lageryje. Sunkiausiomis sąlygomis 1953 m. parašė tą garsiąją maldaknygę "Marija, gelbėk mus", kuri slaptais keliais pateko į Vakarus, buvo išversta į daugelį pasaulio kalbų. Ilgoje tremtyje A. Dirsytė buvo tapusi dvasine moterų kalinių vadove, stiprintoja, kančios ir vargo prasmę praktiškai reiškiančia. Mirė neiššikomis aplinkybėmis 1955 m. Chabarovsko kalėjime.

Pal. Jurgio Matulaičio kunigų seminariją Marijampolėje š.m. rugsėjo 19 d. aplankė Lietuvos ministeris pirmininkas A. Kubilius. Buvo sutiktas apskrities viršininko K. Jankausko, seminarijos rektoriaus kun. dr. K. Žemaičio, miesto mero pavaduotojo V. Botyriaus ir kitų. Susitikime dalyvavo vidurinių mokyklų moksleiviai, seminarijos auklėtiniai. Savo kalboje rektorius pažymėjo, kad Katalikų Bendrija ir valstybė esančios dvi didelės jėgos, darančios įtaką visuomenei. Ministeris pirmininkas kalbėjo apie naujas technologijas ir jaunimo apsaugojimą nuo alkoholizmo ir narkotikų.

Naujo fotoalbumo "Kryžių kalnas" sutiktuvas įvyko š.m. rugsėjo 29 d. Šiaulių viešosios bibliotekos salėje. Pagrindinis šio naujo albumo sudarytojas - vysk. Eug. Bartulis, pasirašęs metriką kaip fotografas. Jo talkininkai - meno-

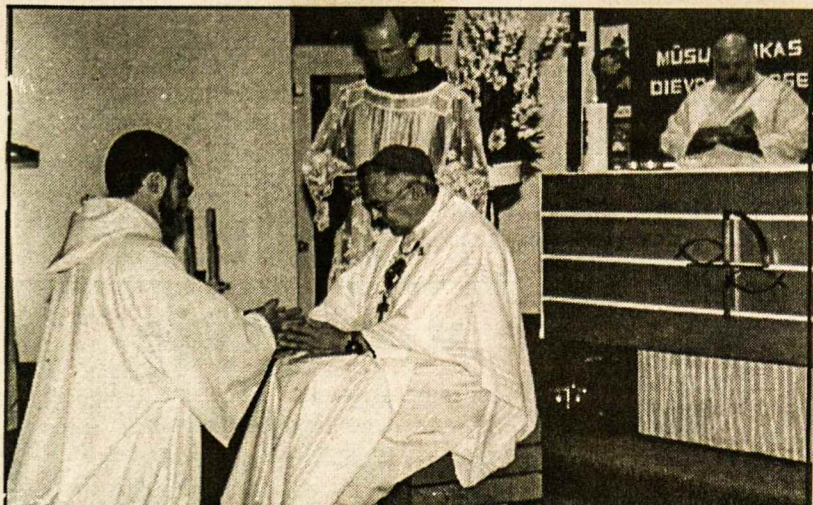
tyrininkė dr. L. Šinkūnaitė ir dail. A. Švedas. Sutiktuvas vedė Šiaulių teatro režisierė R. Steponavičiūtė. Vyskupas, kalbėdamas apie naują leidinį, sakė, kad tai "visos Lietuvos Golgota" vaizduojanti, savotiška susimastymą kelianti knyga. L. Šinkūnaitė pastebėjo, kad ligi šiolie nebuvo knygu, kurios tinkamai atskleistų Kryžių kalno esmę. O anot A. Švedo, darbo sėkmę laidavusios nuostabių vysk. E. Bartulio fotografijos, pateiktos kitokių brožu. Pats vyskupas papasakojo apie savo kaip fotografo patirtį.

Kauno senamiesčio vaikų dienos centras atidarytas š.m. spalio 5 d. Jį lankys 42 vaikai 6-16 metų amžiaus iš krizinių ar socialių šeimų. Centre darbuosis penki nuolatiniai darbuotojai ir savanoriai – Kauno kunigų seminarijos auklėtiniai. Naujajį centrą pašventinęs arkivyskupas S. Tamkevičius pasidžiaugė, kad galima čia padėti patiems silpniausiems vaikams, kuriais nesirūpino jų artimieji. Naujasis centras yra bendras Kauno miesto savivaldybės ir "Caritas" projektas.

Vilniaus arkivyskupijos Jaunimo centras surengė krikščioniškųjų jaunimo organizacijų "Be tvoros" sutiktuvas š.m. rugsėjo 22 d. Dalyvavo apie 30 organizacijų ir grupių. Renginyje, turėjęs ekumeninį atspalvį, manoma, atkreipęs platesnės visuomenės dėmesį. Pasak renginio koordinatore R. Raso Pakarnaitės, mokslo metų pradžioje jaunimas ieško galimybių savo veiklai.

Pasaulio teisuoliams kun. Juozui Stakauskui, seseriai Marijai Mikulskai ir mokytojai Vladiui Žemaičiui, Antrojo pasaulinio karo metu išgelbėjusiems dvyliką žydų, š.m. rugsėjo 22 d. ant vieno Šv. Ignoto gatvės namo atidengta paminklinė lenta, kurią pašventino vysk. J. Boruta, SJ. Iškilmėje dalyvavo ir viena iš išgelbėtųjų – Miriam Lisauskienė.

Vysk. J. Tunaitis š.m. spalio 1 d. Vilniaus arkikatedroje bazilikoje pašventino Aušros Vartų Marijos paveikslą keraminę kopiją, kuri aplankiusi kai kurias Lietuvos šventoves, numatyta perkelti į Nazaretą mieste esančią Apreiškimo baziliką. Šventojų Žemėje kopija bus išstatyta šalia daugelio pasaulio kraštų garsiausių Marijos paveikslų. Kopiją paruošė dail. Jolanta Kvašytė.

Vysk. P. Baltakis suteikia kunigystės šventimus Toronto Prisikėlimo parapijos vikarui Juozapui Žukauskui, OFM, š.m. rugsėjo 17 d.

Nuotr. R. Puterio

A+ JULIUI MACEVIČIUI

iškeliavus amžinybėn,

jo žmonai LANAI ir jos šeimai reiškiamė nuostirdžią užuojautą –

Vytas, Eugenija Starkevičiai

Kanados lietuvių bendruomenės atstovai, dalyvavę PLB seime Vilniuje prie įvairių valstybių vėliavų

Nuotr. K. Dubausko

Kaip gyveni, lietuvi? II

Žvilgsnis į dabartinį gyvenimą Lietuvoje

VIKTORAS ALEKNA,
Vilnius

Neseniai viena žmonių nuomonių tyrimo įstaiga pateikė klausimą, kada Lietuvoje geriau gyventi: dabar ar sovietiniais laikais? Ir ką jūs pasakysite – ta tyrimo įstaiga atrado, kad 49% Lietuvos gyventojų mano, jog sovietiniais laikais buvę geriau gyventi. Toks atsakymas labai išgąsdino kai kurių partijų rinkimų štabus: juk tie, kuriems geriau gyvenosi sovietiniais laikais, tikriausiai ir spalio 8 d. parduos savo balsus už tuos, kurie ir šandien dar žvalgosi į Rytus. Ir tokių partijų sąrašas taip pat netrūkstas. Toks Julius Veselka iš televizijos ekranų per priešrinkiminius ginčus ne kartą garsiai rėkė: "Mes savo prekes turime vežti tik į Rusiją ar Baltarusiją". Taip, kaip buvo iki 1990 m. Tik nesuprantama, kodėl jo priešininkai jam nepriminė, kad tie rusai ne tik tada, bet ir šandien mielai priimtų lietuviškus lašinius, dešras, sviestą, sūrius, kiaušinius... Tik kad jie nemoka už tas prekes. Juk visi gerai Lietuvoje žino, kad, pavyzdžiui, Baltarusija neturi kuo atsilyginti Lietuvai už jiems teikiamą elektrą, nors Lietuva jiems tą elektrą teikia beveik pusvelčiui... Taigi kažin ar daug ką įtikino J. Veselkos šūkavimai: "Veidu į Rytus". Yra ir daugiau partijų, kurių vadovai tebesvajoja apie tuos laikus, kai jie su lagiminiais, prigrūstais lietuviškų kumpių ar dešrų, "Palangos" degtinės ir Stakliškių mėsos, vis grūdavosi į Maskvą, stengdamiesi suminkštinti tą satrapų širdis ir gauti visada Šv. Ignoto gatvės namo atidengta paminklinė lenta, kurią pašventino vysk. J. Boruta, SJ. Iškilmėje dalyvavo ir viena iš išgelbėtųjų – Miriam Lisauskienė.

Yra ir daugiau partijų, kurių vadovai tebesvajoja apie tuos laikus, kai jie su lagiminiais, prigrūstais lietuviškų kumpių ar dešrų, "Palangos" degtinės ir Stakliškių mėsos, vis grūdavosi į Maskvą, stengdamiesi suminkštinti tą satrapų širdis ir gauti visada Šv. Ignoto gatvės namo atidengta paminklinė lenta, kurią pašventino vysk. J. Boruta, SJ. Iškilmėje dalyvavo ir viena iš išgelbėtųjų – Miriam Lisauskienė.

Taigi vieno atsakymo į klausimą "Kaip gyveni, lietuvi?" niekaip nerasi. Ką galėtum pasakyti, pavyzdžiui, rašytojas, kuris savo romaną išleisti prisipašė kokią nors leidyklą nors 500 egz. tiražu, o knygos net lytenori užimti, nes ten visos lentos užverstos verstiniu šlamštu. O tie naivūs lietuviai vis dėlto perka tuos vertimus, nes kitaip turėtų

uždaryti knygynai, kurių vien Vilniaus senamiestyje yra net septyni ar aštuoni. Matyt, žmonės perka tą šlamštą, jei knygynai neuždaro. O daugiausia dvasinio šlamšto žmonės ir pamato ir prisiklauso, ir prisikvėpuoja per visokius televizijos kanalus, internetus, prisigaušo per palydovines antenas. Visą tą patikslus lietuvis perka, visiškai nemažydamas apie to šlamšto įtakos padarinius.

O vienas iš tų vilonijų yra jaunas, kad Vakaruose – aukso kalnai, vyno ežerai, deimantiniai namai... Todėl nemažai Lietuvos gyventojų ir važiuoja į tuos Vakarus. Ne tik pasidairyti, bet ir apsigyventi. Sako, kad jau šimtas tūkstančių nusitrenkė net į Niujorko ar Čikagos apylinkes. Ką jie ten veikia, laisvuose nelabai giri. O kai kurie ir laisvų nėraš. Lietuva, Matyt, nelabai kuo gali pasigirti. O juk pasitaiko, kad viena ar kita šalis ir parsinečia atgal į Lietuvą tokius uždarbiautojus, kaip dažnai atsitinka tiems, kurie aukso gyslų ieško Didžiojoje Britanijoje.

Gyventojų Lietuvoje po truputį mažėja. Ir ne tiek dėl emigracijos, kiek dėl sumažėjusių gimimų. Tiesa, sumažėjo ir mirimų, nes pagerėjo žmonių sveikata, bet gyventojų skaičius vis tiek mažėja, nors dar vasarą laikraščiai rašė, kad viena šeima augina net keturiolika vaikų. O rudenį paskaitėme, kad kita šeima Klaipėdoje augina net septyniolika vaikų. Tėvas dirba tolimųjų kelionių vairuotoju ir uždirba tiek, kad iš jo uždarbio užtenka visai šeimai. Bet problema lieka: Lietuvoje gyventojų pamažu mažėja.

Dėl sumažėjusio gimstamumo mažėja ir mokinių skaičius mokyklose. O mokyklų stengiamasi palikti tiek pat. Ir mokytojų tiek pat. Todėl brangsta vieno mokinio mokymas. Nors švietimui skiriama ir gana daug valstybės biudžeto pinigų, bet mokyklos vis skundžiasi, kad joms paskirta per mažą pinigų. O iš tikrųjų tų pinigų netrūktų, jei mokyklų vadovai, mokytojai prisiimtų vieną žodį: taupumas...

Ši rudenį mokyklose iškilo dar ir kitas dalykas – profilinis mokymas. O jį galima vykdyti tik tada, kai XI-XII klasėje yra daugiau kaip penkiolika mokinių. Kaimų mokyklose dažnai tų penkiolikos mokinių neprisirenka, todėl tas kaimo vidurinės mėsina uždaryti ir palikti tik pagrindinę mokyklą, o vienuoliktos ir dvyliktos klases moki-

nus siųsti į tas mokyklas, kur mokinių profiliniam mokymui pakanka. Tai ir kilo daug triukšmo dėl kai kurių vidurinių mokyklų uždarymo. Bet atėjo rugsėjo pirmoji, mokiniai susirinko į savo mokyklas, ir visi triukšmai nutilo. Gal tik laikinai, nes ir pats profilinis mokymas diskutuotinas, ir bendrojo mokyto mokytojų nuodugnesnio svarstymo. Bet apie tai dabar jau nelaiskas kalbėti.

Visu tuo gyvena šiandieninis lietuvis. Yra dar ir kitų dalykų, jaudinančių daug lietuvių. Pavyzdžiui, man yra labai sunku mąstyti apie tai, kad jau suaugę žmonės savo nusenusius tėvus veža į vadinamuosius globos namus ir vakarietiški tautų, ypač prancūzų, pavyzdžiui palieka juos savo gyvenimo saulėlydį leisti svetimų žmonių globoje.

Koks bebūtų nuostirus svetimas žmogus, jo globa vis tiek šalta, nes ne visada ir tikroji duktė glosto šilta ranka savo motinos susiraukšlėjusius skruosčius. Tuo šiandien gyvena ir nemaža dalis lietuvių. Tokios dalios susilaukia ir nemaža dalis vaikų, kurie tėvų atiduodami taip pat į vadinamuosius globos namus. Tokie vaikai, augdami be motinos rūpesčio, be tėvo paglostymo, auga ir užauga šiurkštūs, abejingi kito žmogaus skausmui, nedaliai, nemylėti ir patys nieko nemylia...

Šiandien Lietuvoje daugiau kaip 60% vaikų auga arba be tėvo, arba be motinos. Skyrkos, prieš 50 metų Lietuvoje beveik nežinomos, šiandien pasidarė kasdienybė. Tai atsitinka gana dažnai dėl to, kad tuokiasi labai jauni. Pirmosios meilės jausmas gimsta dar tada, kai berniukas ar mergaitė mokosi vos IX-XI klasėje. Tuokiasi dar nebaigę vidurinės mokyklos, o kai ta jų trapi šeima padidėja, tai ir atsiranda tokių sunkumų, kurių jauni pečiai nepajėgia pakeisti. Belieka skirtis.

Tą jaunų žmonių tragediją supranta ir tėvai, ir mokytojai, bet pirmieji nepajėgūs, pastarieji abejingi, ir jauna pora atsiduria gyvenimo verpete...

Darbas – laimės šaltinis... Tai žino visi. Lietuvoje taip pat. Bet sovietiniais laikais lietuvis priprato plaukyti po tokius liūnus, kuriuose dažnai buvo svarbu ne dirbti, o turėti darbą. Šiandien, kai gyvenimas iš pat pamatų keičiasi, nepakanka kepurės ant galvos: reikia ir smegeninės po kepurę, ir nagingų rankų. Kitaip rinkus pasaulėje neišgyvensi. Štai tas didysis rūpestis, kuris užklupo lietuvi, kai jis ryžosi ištrūkti iš kolūkių brigadininko žvilgsnio, ir nuolatinių prižiūrėtojų gamykloje ar įstaigoje.

Tie buvę prižiūrėtojai, brigadininkai, viršininkėliai sugebėjo plaukioti paviršiuje sovietiniais laikais, verčiami į šandien. Kitas ir labai gerai prisitaikė. O štai kokiame nors sąskaitininkui, sandėlininkui ar net kombainininkui, operatoriui prie fabriko staklių konvejerio šiandien jau reikia ir pakauši pakasyti... Nelengva, štai ir prasideda aimanos, kad nelengva, kad sovietiniais laikais buvo lengviau gyventi. Todėl ir kalbame, kad dar negreit ateis tos dienos, kai išaugs nauja visuomenės karta, kuri pati griebis darbo, teikiančio žmogui ir malonumo ir patenkintančio jo poreikius.

Amerikos parama Baltijos valstybėms

Užsienio karinio finansavimo (FMF Foreign Military Financing) lėšos atstatytos. Senatoriaus Bingaman pataisa atmeta. SEED (Support for East European Democracy) programa atgaivinta

P. ALGIS RAULINAITIS

Spalio 24 d. JAV senato ir atstovų rūmų konferencijos komitetas galutinai patvirtino užsienio reikalų finansavimą. Remiantis dalyvavusiais pasitarimuose, tarp kurių buvo ir Amerikos baltiečių laisvės lygos atstovė Anne Smith, šiame įstatyme numatyta įvairiopa parama Baltijos valstybėms. Amerikos baltiečių bendruomenės remiant, skirtumai tarp senato ir atstovų rūmų buvo išspręsti Baltijos valstybių naudai.

\$20 milijonų, kurie buvo išbraukti, vėl sugrąžinti įtraukiant ir senato įstatyme įrašytą formulę, kad "ši parama pagreitina Baltijos valstybių priėmimą į NATO". Senatorius Bingaman pataisa, suklūsi tiek susirūpinimo baltiečių tarpe, buvo atmeta.

Taip pat priimta ir \$5 milijonų parama SEED (parama Rytų Europos demokratijai) programos rėmuose. Vienas iš svarbesnių Amerikos baltiečių laisvės lygos tikslų buvo SEED programos, kuri buvo sustabdyta, atstatymas. Paskirta \$3 milijonai teisės saugos stiprinimui Baltijos valstybėse. Iš jų bus finansuojamas atidarysimas FBI biuras Vilniuje.

"Šio įstatymo priėmimas kaip ir užbaigia sėkmingus Amerikos baltiečių laisvės lygos ir baltiečių bendruomenių metus", – pareiškė Valdis Pavlovskis, BAFL pirmininkas. "Žinoma, tai pareikalavo daug ir įtempto darbo iš baltiečių ir jų organizacijų".

BAFL dėjo daug pastangų išgauti SEED programą, teisės saugos paramos finansavimą nuo pat 106-tojo kongreso pradžios. Pagrindinė kova prasidėjo liepos 13 d., kai po trijų valandų debatų atstovų rūmai nukirto \$20 milijonų karinės paramos Baltijos valstybėms. Reikalus dar pablogino senatorius Bingaman (D-NM) pataisa, apsunkinanti Baltijos valstybių kelią į NATO. Sužinojusi apie šiuos įvykius BAFL susirūšo su

baltiečių draugais kongrese, Valstybės departamente ir Tautinio saugumo taryboje, prašydama atstatyti nukirstas karinės pagalbos lėšas ir atskratyti senatoriaus Bingaman pataisos. Be to, pradėjome akciją, raginančią baltiečius kreiptis į savo senatorius ir atstovus. Šias pastangas labai rėmė kongreso atstovas Joseph Knollenberg (R-MI), kuris vadovavo akcijai bendrame komitete, Baltic Caucus kopirimininkai John Shimkus (R-IL) ir Dennis Kucinich (D-OH), senatorius Richard Durbin (D-IL), senatorius Slade Gorton (R-WA). Jiems talkino senato ir atstovų rūmų užsienio reikalų pakomitečių pirmininkai – senatorius Mitch McConnell (R-KY) ir atstovas Sonny Callahan (R-AL) bei kiti atstovai, senatoriai ir jų įstaigų darbuotojai.

Kvietėme ir kitas baltiečių organizacijas prisidėti. Ypač aktyviai veikė Amerikos lietuvių taryba. Informaciją apie svarbesnius įstatymus, veiklos patarimus ir laisvų pavyzdžių pateikė BAFL Interneto puslapyje www.bafl.com. Puspilpo redaktorė Vija Turjanis suskaitė, kad per 1700 asmenų aplankė BAFL puslapius. Taip pat BAFL išsiuntė 4500 elektroninių laišku, 270 laišku senatoriams, kongreso atstovams, paskiriems asmenims bei organizacijoms. Baltiečiai buvo prašomi paraginti ir kitus. Tai smarkiai padidino dalyvių skaičių.

Parngtos peticijos buvo išdalintos baltiečių organizacijoms. Surinkta per 1500 parašų, kurie buvo persiųsti užsienio reikalų komitetui pirmininkams senato ir atstovų rūmuose bei kitiems įtakingiems kongreso nariams.

BAFL dėkoja visiems prisidėjusiems prie šios akcijos. Kaip pastebėjo Angelė Nelsienė, viena iš BAFL direktorių, tai buvo didžiausia bendra baltiečių akcija paskutiniame dešimtmetyje. Jos žodžiais tarant: "Tai tik parodo, ką mes galime atlikti vieningai dirbdami".

Savaitė Lietuvoje

(Atkelta iš 1-mo psl.)
Lenkijos bei Lietuvos prezidentams, seimams ministeriams pirmininkams, "Dėl 1920-1939 metų rytų Lietuvos okupacijų padarinių ir dabarties aktualijų įvertinimo". Dokumente aptariama antilietuviška galvosena Lenkijoje, Lenkų sąjungos Lietuvoje veikla, bei parama jai iš Lenkijos. Krikščioniškai sąjunga ininkei siūloma oficialiai pri-

pažinti, jog 1920 m. spalio 9 d. agresija ir 1922-1939 m. rytų Lietuvos okupacija buvo neteisėti aktai, negalintys turėti jokių teisinių ir politinių padarinių.

Nenutraukė finansavimo

Spalio 24 d. JAV Senato ir Atstovų rūmų konferencijos komitetas galutinai patvirtino užsienio reikalų finansavimą. Įstatyme numatyta įvairi parama Baltijos valstybėms. JAV baltiečių bendruomenės skatinant šiuos pakeitimus, anksčiau išbraukti \$20 mln. buvo sugrąžinti, ir Senato įstatyme įrašyta formulė, kad ši parama pagreitina Baltijos valstybių priėmimą į ŠAS (NATO). Taip pat priimta \$5 mln. parama "SEED" Rytų Europos demokratijos plėtrai. Paskirta \$3 mln. teisės saugai stiprinti Baltijos valstybėse, kurių dalis bus naudojama įsteigti FBI biurą Vilniuje.

Kaip praneša BAFL (Baltic American Freedom League), prie šios veiklos prisidėjo Amerikos lietuvių taryba ir kitos baltiečių organizacijos, buvo platinama informacija, renkami parašai peticijoms. Tai buvo didžiausia bendra baltiečių veikla paskutiniame dešimtmetyje. RSJ

OVER A CENTURY OF SERVICE

1874

Turner & Porter

LAIDOTUVIŲ NAMAI

TORONTE
ETOBICOKE
ir
MISSISSAUGOJE

Kanados Lietuvių Fondas
Lithuanian Canadian Foundation

1573 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 1A6

KLF kapitalas daugiau kaip 3,0 milijonai – tai Kanados lietuvių įnašas! Kasmet gaunamas pelnas (daugiau kaip \$100,000) skirstomas lietuvių išlaikymui Kanadoje (KLB, kultūrinėms bei jaunimo organizacijoms, studentams) ir paramai Lietuvai (vaikų prieglaudoms, tremtinių reikálams, jaunimui).

Atsiminkime ir remkime Kanados lietuvių fondą per savo aukas bei testamentus. Išduodami pakvitavimai dėl valstybinių pajamų mokesčių.

Remkime lietuvių veiklą Kanadoje! Remkime Lietuvą! REMKIME PER KANADOS LIETUVIŲ FONDĄ!

Kiauklių šventovė prieš atidarant duris pašventinimui 2000.X.15. Iš dešinės: diakonas Povilas Stankevičius, vysk. J. Matulaitis, statybos bendrovės direktorius Algirdas Kugauda, Kiauklių klebonas kun. Algis Ananis, Širvintų klebonas kun. J. Dabravolskas (statytojas), medinė Marijos statula, išlikusi nuo gaisro

Lietuvos karininkai Kanadoje

VYTAUTAS PEČIULIS,
Toronto

Nuo 1995 m. Kanados gynybos ministerija sudaro Rytų Europos valstybių karininkams sąlygas atvykti į Kanadą mokytis anglų kalbos. Valstybės, kurios anksčiau buvo sovietų okupuotos arba valdėsi pagal sovietų tvarką, dabar pasinaudoja ta proga. Tai daroma pagal Šiaurės Atlanto sąjungos programą, siekiančią palengvinti toms valstybėms palaikyti ryšius su vakarietiškomis gynybos sistemomis ir kartu paruošti dalyvauti tautinių sąjungų tarnybose. Tos programos dėka Lenkija, Vengrija ir Čekija buvo priimtoms narėmis į ŠAS.

Pirmiesiems mokslo metams 1995 m. iš Lietuvos karių pajėgų atvyko du karininkai. Sekančiame kurse tu pačių metų antroje pusėje buvo padidintas karininkų skaičius ir atvyko keturi karininkai. Nuo 1996 m. kiekvienam kursui, kurį būdavo du į metus, atvykdavo keturi karininkai ir buvo prijungtas dviejų mėnesių kursas, kurin atvykdavo vienas karininkas.

Tokios tvarkos laikomasi iki dabar – pilnam kursui atvyksta keturiems su puse mėnesio o trumpesniams – dviem mėnesiams.

Tos tvarkos laikėsi apie trejus metus. Prieš dvejus metus karininkų skaičius buvo padidintas ir atvykdavo šeši karininkai bei vienas trumpesniams laikui. 1999 m. buvo pakeista mokymosi programa, ir mokytis buvo atvykę septyni karininkai pilnam kursui ir du – dviejų mėnesių kursui.

2000-ųjų metų antroje pusėje yra aštuoni karininkai pilnam kursui ir trys trumpesniams. Iš jų vienas yra kunigas, kuris eina kariuomenės kapeliono pareigas. Vienas yra iš karo policijos. Pradžioje šio kurso buvo dar vienas karininkas dviem mėnesiams, kuris jau grįžo Lietuvon.

Kiekvienos grupės buvimas laikotarpį, (du kartus per metus), kurso antroje pusėje yra rengiama tautybių diena, kurios metu paruošiama mena paroda ir vašinama kiekvienos tautybės paruoštu maistu bei gėrimais. Paroda yra lankoma Kanados kariuomenės karininkų, tarnaujančių Camp Borden bazėje.

Atsilanko ir kiekvienos tautybės Kanadoje gyvenantys žmonės, kurie padeda paruošti tos dienos parodą. Parodos tikslas yra parodyti savo krašto meno kūrinius, knygas ir nuotraukas iš kiekvienos valstybės, kuriai atstovauja gynybos pajėgų kariai.

Lietuvos karininkams parodą surengti padeda Toronto Vlado Pūtvio šaulių kuopa. Kuopos moterys paruošia tinkamą maistą ir parūpina meno rodimus. Šalia paveikslų su Lietuvos vaizdais išdėstomos tautinių sąjungų juostos, audiniai, drožiniai ir gintaro dirbiniai. Parodoje budi karininkai ir aiškina lankytojams apie kiekvieną valstybę. Lietuvos karininkai aptarnauja savo parodos kampelį.

Maisto stalas. Labai visi lankytojai domisi šakočiu, dirbtiniais baravykais bei kitais gamtiniais. Maistą kuopos moterys pagamina labai įvairu, kuris lankytojų labai vertinamas, o prie šakočio daroma daugiausia nuotraukų. Neatsilieka susidomėjimas ir tautiniais drabužiais apsiengusiomis. Su jomis visi kitų valstybių karininkai ateina nusifotografuoti. Kadangi šiais metais neatvyko moterys karininkės, tai tautiniais drabužiais apsiengusios budėjo Joana Stungurytė ir Irena Paznėkienė.

Suruoti parodą nėra lengva, nes pareikalauja nemažai išlaidų ir darbo. Darbošios šaulių kuopos moterys, vadovaujamos Irenos Pečiulienės, Anelės Pajaujienės, Bernadeta Pečiulienės, Irena Paznėkienė ir Aldona Stungurienė visuomet pagamina tinkamą maistą ir parūpina įvairius rodimus bei papuošalus. Lietuviškais gėrimais aptarnauja iš savo išteklų karininkai, kurie visuomet šio to tinkamo būna atsivežę.

Tokių renginių parodomas kitiems mūsų menas ir atstovaujama Lietuvos valstybė. Kitaip vieni Lietuvos karininkai negalėtų tokios parodos paruošti. Jie pasidėtų tik Lietuvos vėliavą, ke-

letą leidinukų ir karinių ženklų.

Susidarancias išlaidas padengti vien tik šaulių kuopai darosi per sunku, nors moterys viską pagamina be jokio atlyginimo. Kuklia auka praityje paremdavo KLB Toronto apylinkės valdyba. Tačiau to neužtenka. Keletą kartų buvo kreiptasi į Kanados lietuvių fondą, bet reikalas buvo nesuprastas ir teigiamai nebuvo įvertintas. Dabariniu laiku rodo susidomėjimą KLB krašto valdyba ir yra vilčių, kad ateityje parems. Turint daugiau lėšų būtų galima geriau atstovauti Lietuvos valstybei ir sumažinti pavieniams kuopos nariams išlaidas.

Karininkams būnant Kanadoje, kuopa užsako "Tėviškės žiburius". Paįvairinti kasdienybę dalis Toronto kuopos šaulių karininkus parsiveža į šaulių stovyklą, kur šeimininkai pabendraujama. Kol būdavo mažesnis skaičius, dažnai buvo parsivežami į Torontą, kur galėdavo pabūti jaukioje šeimos aplinkoje. Dabar, esant didesniams skaičiams, tai padaryti vienai šeimai neįmanoma, o savanorių padėti dar neatsiranda. Nuotraukti pradėta bendradarbiavimą būtų nepatriotiska. Palikti vieni karininkai pasijustų apsiėti, o šauliai eilę metų artimai bendravę nusikalstų palikę ramybėje Kanadoje besimokančių karininkus. Todėl laukdami kitų pritarimo ir pagalbos, tikime, kad tautiečiai padės globoti Lietuvos karininkus.

Galima pasidžiaugti, kad renginys šiemet gerai pavyko. Gražiai ir skoningai buvo paruošta paroda ir maisto stalas. Atsilankė daug Kanados karininkų ir įvairių tautybių atstovų. Toronto Vlado Pūtvio kuopai atstovavo Vytautas ir Irena Pečiuliai, Kazys ir Anelė Pajaujai, Irena Paznėkienė, Joana Stungurytė, Aldona Stungurienė, Pranas Krilavičius su svečiais iš Floridos ir kuopos kapelionas prel. Jonas Staškevičius. KLB atstovavo krašto valdybos pirmininkas Algirdas Vaičiūnas su vienu tautiečiu iš Toronto. Norėtusi kad ir kitų organizacijų atstovai pamatytų kas ten padaroma, tuomet suprastų ir įvertintų mažo būrelio šaulių pastangas.

Lietuvos karininkai Kanados kariuomenės bazėje Camp Borden, kur buvo surengtas tautybių vakaras. Su karininkais nuotraukoje Toronto lietuvaitės – Joana Stungurytė ir Irena Paznėkienė. Žemiau – Toronto VI Pūtvio šaulių kuopos nariai ir narės su Lietuvos karininkais Camp Borden karinėje bazėje

Mažo miestelio didelis užmojis

Su didelėmis išlaidoms pašventinta naujai pastatyta Kiauklių šventovė. Kiaukliai – antrieji Kražiai

Sovietinės kariuomenės daliniai, besitraukdami iš Lietuvos 1941 m., žygiavo pro Kiauklius Giedraičių link ir apšaudė aukštu bokštu iškilusią šventovę. Ji bematant užsiliepsnojo ir sudegė iki pamatų, nes buvo medinė.

Parapijos klebonas kun. D. Pieškus vietoj sudegusios šventovės pastatydino (kitoje vietoje) nupirktą erdvesnį ūkininko namą, prijungė priestatą ir įrengė maldos patalpas. Taip kiaukliečiai vargo daug metų.

Atgavus Lietuvai nepriklausomybę, kilo mintis atstatyti sovietų sunaikintą šventovę. Ta mintimi susidomėjo buvęs sovietmečiu Kaišiadorių vyskupijos valdytojas kan. J. Andrikonis. Jis atvyko į Kiauklius 1992 m., kai juose lankėsi iš tos parapijos kilęs prel. Pranas Gaida-Gaidamavičius iš Kanados ir po pamaldų prabilo į gausius dalyvius, kviesdamas pradėti šventovės statybą. Prel. Gaida, kuris tą mintį kėlė žymiai anksčiau, jam pritarė ir pažadėjo išeivii paramą.

Šio užmojo kan. J. Andrikonis ėmėsi labai entuziastingai – sutiko būti Kiauklių parapijos klebonu, gavo Kaišiadorių vyskupio J. Matulaitio leidimą statybai, surado architektą ir su jo paruoštu šventovės projektu nuvyko pas statybos bendrovės direktorių A. Kugaudą Širvintoje. Pastarasis, paklaustas kiek kainuos statyba, pasakė: "Šimto tūkstančio dolerių neužteks". Tai išgąsdino kan. J. Andrikonį, bet nesugniuždė jo entuziazmo.

Pastarasis ėmė ieškoti finansinės paramos visuose frontuose, nes parapijiečiai galėjo aukoti tik centais. Dalį reikalingų lėšų sutelkė išeiviai, dalį davė vokiečių fondai – "Kirche in Not" bei "Renovabis", dalį paskyrė Širvintų savivaldybė, Kaišiadorių vyskupijos kurija, dalį aukų pavieniai geradariai – dvasininkai ir pasauliečiai. Liko dar nepadengta gana didelė skola. Mat statybos direktoriaus minėtas šimtas tūkstančių dolerių pakilo bene aštuonis kartus.

Lietuviški rūpesčiai Vilnijoje

KAZIMIERAS GARŠVA,
Vilnius

Š. m. rugsėjo gale įvyko "Vilnijos" draugijos konferencija tema "Vilniaus ir Šalčininkų rajonų švietimo problemos". Ji atkreipė prezidento, seimo vyriausybės dėmesį į neatidėliotinus švietimo reikalus. Tuo metu Vilniaus rajone Senasalo pradinės mokyklos direktorė Jadvyga Gabrijalovič paleido iš arešto 3 vaikus, kurie iš lenkiškos mokyklos bandė eiti į naują lietuvišką mokyklą.

Spalio 1 d. Lavoriškių lietuviškos mokyklos mokiniai džiaugsmingai įsikūrė naujame pastate, kurį pradėjo statyti išeivijos lietuviai, suburti Tautos fondo. Gruodžio mėnesį mokykla visiškai bus baigta tvarkyti ir įvyks iškilmingas mokyklos atidarymas.

Spalio 6 d. Šalčininkų Lietuvos 1000-mečio mokykloje įvyko Vilniaus apskrities mokytojų konferencija, aptarusi "Vilnijos" draugijos iškeltas problemas: mokyklų finansavimą, lenkiškų savivaldybių pradėtą lietuviškų mokyklų skaldymą; Zavišonių mokyklos uždarymą, Mirkūnų mokyklos 14 mokinių išviliojimą į lenkišką mokyklą ir t.t. Lietuviški darželiai nebesikuria dėl to, kad neturinti tėvai negali apsimokėti už vaikus.

Paminint Suvalkų sutarties 80-ąsias metines, spalio 7 d. įvyko "Vilnijos" draugijos ir Vilniaus krašto lietuvių sąjungos išeivijoje organizuotas 7-tasis lietuviškų mokyklų darbų konkursas. Jo mecenatas – torontietis Alfredas Bražys. Konkursui gautas geriausias per visus 7 metus švenčioniškės Jurgitos Slabadaitės darbas. Pirmą kartą dalyvavo ir Gervėčių mokykla. Mokiniai gavo solidžias premijas. Prieš Vasario 16-tąją rengiamas šių ir ankstesnių konkursų dalyvių susitikimas. Konkursu nepavyko uždrausti liberalų "Pilietinių iniciatyvų centrui" ir Tautinių mažumų ir išeivijos departamentu Tautinių bendrijų tarybai. Jiems labai nepatiko, jog konkursą prisimen-

Statybos naštą sėkmingai nešė minėtasis direktorius A. Kugauda, patyręs statybininkas, Širvintų klebonas kun. J. Dabravolskas, kan. J. Andrikonis, kun. A. Ananis ir kiti.

Pagaliau atėjo džiaugsmo diena – naujosios šventovės atidarymas bei pašventinimas. Jubiliejinio 2000 metų spalio 15, sekmadienį, atvyko Kaišiadorių vysk. J. Matulaitis, rado minią tikinčiųjų prie šventovės ir pakvietė dalyvauti apeigose. Visų pirma iškilmės dalyviai senojoje patalpoje pasimeldė už naujosios šventovės statytojus, rėmėjus, geradarius ir, vedami dvasininkų, nešančių Marijos statulą, stebuklingai išlikusią nuo gaisro, atžygiavo prie naujosios šventovės durų. Čia pagrinidinį padėkos žodį tarė kun. J. Dabravolskis.

Atrakinus duris, visi suėjo vidun, kur visas šventinimo apeigas atliko ir šv. Mišias atnaujo vysk. J. Matulaitis, dalyvaujant 18 kunigų, 5 klierikam, statybos pareigūnams ir gausiai tikinčiųjų miniai.

Savo pamoksle vysk. J. Matulaitis priminė, kad Kiaukliai, kaip ir Kražiai, gynė nuo caro žandarų bei kareivių, kuriems buvo įsakyta (po 1863 m. sukilimo) uždaryti ir sugriauti senąją šventovę. Tikintieji subėgo iš apylinkių į Kiauklius, apsupo šventovę ir neleido jos sunaikinti. Tai truko tris dienas ir naktis. Kiaukliečiai pagaliau laimėjo, nors ir ne vienas jų nukentėjo. Visa tai vaizdingai yra aprašęs vysk. M. Valančius knygelėje "Antano tretininko pasakojimas" (žiūr. Br. Kvilyks, Mūsų Lietuva, II t. 1965 m.).

Po iškilmingų pašventinimo apeigų vysk. J. Matulaitis visiems padėjo už atliktus darbus, išdalino padėkos raštus, padėjo visiems aukotojams bei rėmėjams ir kvietė gausius maldininkus branginti šią šventovę, uoliai dalyvauti sekmadienių pamaldose.

Pr. G.

ma 19 Lenkijos okupacijos metu ir yra tema "Mano seneliai buvo lietuviai"!

Spalio 8 d. įvyko liūdnėji seimo rinkimai. Vilniaus apskrities viršininką bandoma pakeisti lenku, sudaryti sąlygas Vilniaus, Šalčininkų rajonų savivaldybėms perimti lietuviškas mokyklas. Tenka dėti pastangas, kad būtų kuop mažiau padaryta žalos švietimui ir valstybei.

Spalio 9 d. sukako 80 metų nuo Vilniaus ir jo krašto okupacijos. Šv. Mikalojaus šventovėje kun. Kazimieras Vasiliauskas aukėjo iškilmingas Mišias už Vilniaus kraštą ir vilniečius, atidavusius savo gyvenimą už šviesesnę Tėvynės ateitį: a.a. Steponą Varanką, Bronių Mackevičių, Bronių Jurgelionį, Salomėją Narkelūnaitę ir daugelį kitų. Mirus B. Mackevičių ir S. Varankai, buvo įteikta aukų lietuviškomis mokykloms (B. Jurgelionis pats paliko savo testamentu). Už juos aukotos Mišios Rudnios, Rodūnios, Gervėčių, Lydos, Butrimonių, Gerviškių, Tabariškių, Maišiagalos šventovėse.

Po Mišių buvo aplankyti Lietuvos karių sukilėlių, J. Basanavičiaus, M. K. Čiurlionio kapai Rasų kapinėse. Valstybės įstaigų atstovai nedalyvavo, nors jie pagerbia Pilsudskio ir kitus prieš Lietuvą kariavusiųjų kapus.

Spalio 15 d. pietryčių Lietuvos švietimo vadovai su lenkiškų mokyklų draugijos vadovu J. Kviatkovskiu, J. Sinkevičiumi, neapatekusiais į seimą, išvyko savaitei į Daniją. Ten skundų prieš Lietuvą rašytoja Kepinska-Jorgensen susipažins su tautinėmis mažumomis ir pasitars, kaip Lietuvoje stiprinti lietuviškas mokyklas ir dvasią.

Spalio 21 d. Marijos ir Jurgio Šlapelių muziejuje paminėtas Vytauto Didžiojo gimnazijos 85-metis. Spalio 27 d. "Vilnijos" draugija surengė moksline konferenciją "1920-1939 metų rytų Lietuvos okupacija ir jos padariniai".

Naujoji Kiauklių Marijos aplankymo šventovė, papuošta vainikais prieš šventinimo iškilmę

Gražiname mūsų Lietuvą

JULIUS AUKŠTAITIS

Netoli Vilniaus, buvusio dvaro sodyboje, įsikūrusi Bukiškių žemės ūkio mokykla. Joje mokosi per 400 moksleivių. Šioje mokykloje galima įsigyti žemės ūkio technikos mechaniko, automechaniko, namų ūkio meistro, namų ūkio ekonomines specialybes. Baigusios mokyklą merginos įsigyja B, o vaikinai – B ir C kategorijų vairuotojų pažymėjimus.

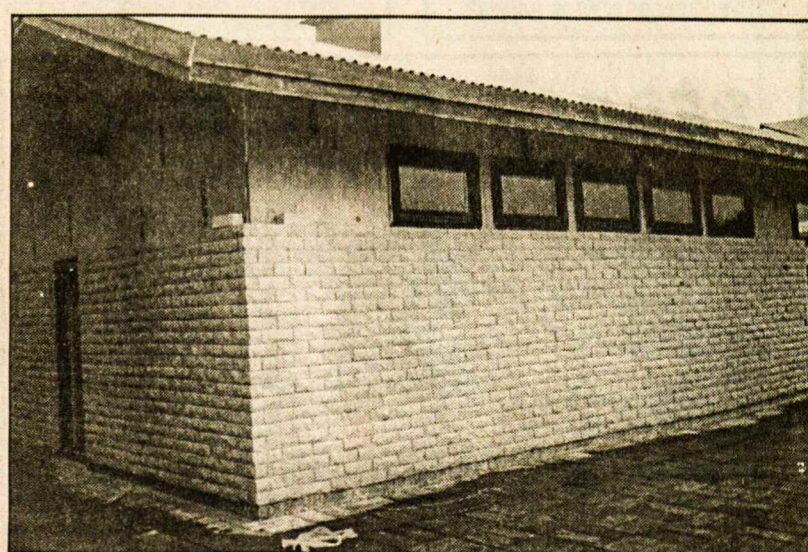
Gražią rudens popietę mokyklos aktų salę užpildė moksleiviai, pedagogai, vietos gyventojai. Atvyko svečiai iš Vilniaus. Tai Lietuvai pagražinti draugijos garbės pirmininkas mons. Kazimieras Vasiliauskas ir šios draugijos centro valdybos pirmininkas, Vilniaus miškų urėdas Juozas Dingelis. Mokyklos direktorius Sigitas Pakinkis visus pakvietė pokalbiui apie žmogaus ir aplinkos grožio ugdymą.

Draugijos pirm. J. Dingelis apžvelgė gražius ir prasmingus darbus, atliktus šiais jubiliejiniais metais visoje Lietuvoje. Draugija organizuoja renginius, valstybingumo šventes miesteliuose ir kaimuose. Jose kartu su motorizuotos pestininkų brigados "Geležinis vilkas" garbės sargybos kuopos kariais, pučiamųjų orkestru ir saviveikliniais meno kolektyvais prisimenama kiekvienam lietuviui brangūs dalykai – krikščionybės Lietuvoje įvedimo 750-sios metinės, Lietuvos steigiamosios seimo 80-metis, Lietuvos atkūrimo dešimtmetis. Kalbama apie pamatinės žmogiškąsias vertybes. Džiugu girdėti šventėje dalyvaujančių žmonių pasididžiavimą savo tėvyne ir matyti šviesesnius veidus.

Draugijos 35 miestų ir rajonų skiriami ruošiasi eiliniam suvažiavimui. Pirmininkas pasiūlydė gražiai tvarkoma mokyklos aplinką, kurią puošia želdiniai, gėlynai, žalia veja. Visa tai nutiekia prasmingam darbui ir mokslui. Pasidžiaugė, kad mokykloje veikiantis draugijos būrelis aktyviai dalyvauja mokyklos, bendrabičių ir gamybinių pastatų aplinkos tvarkymo darbuose, prižiūri gėlynus, atnauja želdinius. Šie darbai ugdo moksleivių kūrybiškumą, grožio jausmą, poveikį išsaugoti švairią ir tvarkingą aplinką.

Dabar rudens metas – pats geriausias laikas medelių sodinimui. Medelio pasodinimas ir jo išauginimas yra vienas iš svarbiausių ir prasmingiausių, ypač jauno žmogaus darbų. Artimiausiu laiku įsijungsime į tarptautinę akciją "Išvalykime pasaulį". Akcijos metu be tvarkymo talkų vyks ir kiti renginiai.

Draugija kviečia mokykloje organizuoti jaunųjų miško bičiulių būrelį. Užsiėmimai būrelyje leis artimiau pažinti mišką, medžius, gyvūniją. Dabar tai aktualu, nes jau daugelis turi nuosavą mišką.

Naujai pastatyta Lavoriškių mokykla Vilniaus krašte

Kalba mons. K. Vasiliauskas Bukiškėse

Mons. K. Vasiliauskas sakė, kad jau jauni žmonės labai gražūs. Jie supranta ir labai myli grožį. Žmogaus grožį sudaro trys elementai. Tai kūno forma, dvel kurios moters, o ypač jaunos mergaitės, jaudinasi. Antras požymis – judesys grakštumas, trečias, bene svarbiausias – žmogaus vidaus pasaulis.

Žmogaus dvasinis pasaulis atsispindi jo veide. Jam grožio nematysime, jeigu jis nusiteikęs nedoriems darbams. Kai žmogus ieškome grožio, pirmiausia matome jo išorę, gražią suknelę, gražius batukus, gražų kūno sudėjimą.

Tačiau išorė dar nepasako, kad žmogus yra gražus. Turėtume žvilgtelėti į jo vidų, ar jis doras, sąžiningas, mylintis tiesą ir gerį. Jaunystėje svarbu pamilti aukštesnes vertybes. Gėlės neżydi kai jas pakanda šalna, kai į pumpurą įsigrauzia kirminas. Taip ir jaunystėje yra gana didelių pavojų. Šiandieną ypač didelį nerimą kelia didelis narkotinių medžiagų platinimas jaunų žmonių tarpe, abejingumas viskam.

Labai gaila, kad jaunimas dabar tolsta nuo knygos. Šiandieną viską užgožia kompiuteriai, betgi jie nepraturtina sielos, jie tik palengvina mūsų kasdieninį darbą.

Mons. K. Vasiliauskas prisiminė sunkias tremtinio dienas: 20 gražiųjų jaunystės metų iškentėti lageriuose, iš jų 10 metų teko praleisti po žeme anglies kasyklose, bendrauti su įvairiais žmonėmis – žmogudžiais ir doraais. Tai sunki gyvenimo mokykla, kai joje buvo vos viena knyga, ir ją reikėjo persirašyti nakčia pasislėpus.

Moksleiviai, mokytojai ir svečiai mokyklos teritorijoje pasodino tris ažuoliukus Lietuvos valstybingumo dienai atminti. "Ažuolai žaliuos" skambėjo daina Bukiškėse.

Svečiai susipažino su mokyklos muziejumi. Jame rodomi moksleivių darbai ir senieji žmonių buitines reikmenys.

• Kas gi esame, jeigu ne pasiuntiniai, kurie neša užantspaudotas dovanas nepažįstamiems žmonėms? (Raabe)

LAISVOJE TĖVYNĖJE

IŠDUOS KONTRABANDININKA

Lietuva išduos Italijai kurdų kilmės Švedijos pilietį Ali Ay, italų nuteistą ir ieškotą už tarptautinę narkotikų kontrabandą, rašo BNS/LGTIC. Lietuvos apeliacinis teismas spalio 11 d. atmetė Ali Ay skundą dėl žemesnės instancijos teismo sprendimo išduoti jį Italijai. Jis buvo sulaikytas Vilniaus oro uoste rugpjūčio 11 d., paaiškęs, kad už narkotikų kontrabandą jo ieško Italija ir Turkija. Prieš porą metų Veronos teismas jį nuteisė kalėti 30 metų už bendrininkavimą įgyjant ir gaubant didelį kiekį heroino. 1988 m. jį sulaikė Švedijos policija, jis buvo nuteistas kalėti 12 metų. Po ketverių metų jis pasiprašė ir buvo perkeltas į Turkiją, kur pagal to krašto įstatymus, baigėsi jo baumės laikas ir jis buvo paleistas.

PAKEITĖ POLICIJOS APMOKĖJIMUS

Nuo spalio 1 d. įsigaliojus Valstybės tarnybos įstatymo pataisoms, nustatantioms darbo apmokėjimą valstybės tarnautojams, pasikeitė ir policijos darbuotojų darbo apmokėjimo sąlygos, praneša BNS/LGTIC. Naujieji komisarų atlyginimai bus 20-40% mažesni, o žemesnių grandžių darbuotojų atlyginimai padidės – 59,2% policininkui, 64,7% viršilai. Komisarų atlyginimai liks nemaži – vyresniojo komisaro – 3813 litų, komisaro inspektoriaus – 3203 litai per mėnesį. Buvusio dydžio atlyginimai bus mokami iki metų pabaigos, o nuo kitų metų pradės laipsniškai mažėti. Komisarai dabar uždirba 3993 litus, vyriausias komisaras 7378 litus, vyresnysis inspektorius 2037, policininkas 1060 litų.

DINGO IŠ KELTO

Kaip praneša BNS/LGTIC, spalio 13 d. iš kelto Baltijos jūroje iškrito ir dingo be žinios Lietuvos pilietis. Nelaimė įvyko kelte "Regina Baltica", kuris plaukė iš Talino į Stokholmą ir atgal į Taliną. Artėjant prie Talino įlankos, liudytojai matė mušynes, per kurias vyras neva pats šoko už borto. Gelbėtojai jūroje rado tik jo baltą megztinį. Po keturių valandų dingusio paieškos buvo nutrauktos. Vandens temperatūra buvo 11 laipsnių, nesitikima, kad jis galėjo išlikti gyvas.

POSĖDŽIAVO SU GUDAIS

Spalio 4-5 d.d. Vilniuje posėdžiavo Lietuvos ir Gudijos tarpvyriausybinių prekybos ir ekonominio bendradarbiavimo komisija. Lietuvos delegacijai vadovavo ūkio viceministeris Osvaldas Čiukšys, praneša BNS/LGTIC. Buvo aptarta tarpusavio prekyba, Minske rengiamas Lietuvos ir

Gudijos verslininkų susitikimas, Gudijos gaminių parodos rengimas Lietuvoje. Taip pat buvo kalbama apie galimus susitarimus dėl bendradarbiavimo ir savitarpio pagalbos mokesčių įstatymų laikymosi, veterinarijos, karantinų ir augalų įvežimo, pasienio regionų bendradarbiavimo, Lietuvos Aplinkos bei Gudijos Architektūros ir statybos ministerijų bendradarbiavimo, Tverės ir Vidurio pasienio punkto remonto. Posėdžio metu buvo pasirašytas susitarimas dėl bendradarbiavimo statybos srityje.

IVERTINO PARLAMENTAS

Strasburge spalio 5 d. Europos parlamentas priėmė rezoliucijas apie Lietuvą ir kitas kandidates į Europos sąjungą, praneša ELTA/LGTIC. Jeigu Lietuva toliau darys reikiamą pažangą ruošdamasi narystei, jai turi būti sudarytos sąlygos pasivyti derybas anksčiau pradėjusias šalis ir dalyvauti pirmoje Europos sąjungos plėtros bangoje. Pažymėta, kad Lietuva tenkina politinius narysčių reikalavimus ir turi veikiančią rinkos ekonomiką. Europos parlamento rezoliucija ragina Lietuvą tęsti kovą su korupcija, užbaigti teisių reformą, pagerinti policijos darbą. Joje taip pat pripažįstama, kad Lietuvai tenka lengva užduotis suderinti biudžeto taupymo politiką su poreikiu gerinti socialines gyventojų sąlygas.

SUSIGIMINAVO SU ŠVEDIJA

Spalio 13 d. Klaipėdos apskritis ir Švedijos Blekingės apskritis pasirašė regioninio bendradarbiavimo sutartį. Sutartį numatoma tęsti bendradarbiavimą transporto, ryšių, regioninės plėtros, aplinkosaugos ir žemės ūkio srityse. Planuojama vystyti turizmą, ruošti žinovus įvairiems Europos sąjungos projektams, rengti bendrus seminarus smulkaus ir vidutinio verslo klausimais, keistis informacija ekonominėje srityje, plėtoti kultūrinius, mokslinius bei švietimo ryšius. Kaip praneša BNS/LGTIC, Klaipėdoje po sutarties pasirašymo vyko "Švedijos dienos", kuriose dalyvavo 200 įvairių sričių svečių iš Švedijos, supažindino klaipėdiečius su savo šalimi.

STREIKŲ STATISTIKA

BNS/LGTIC praneša, kad per dešimt šių metų mėnesių Lietuvoje įvyko 56 streikai, iš jų 21 įspėjamas. Streikavo kai kurios Telšių ir Rokiškio rajonų švietimo įstaigos, Vilniaus miesto transporto įmonės. Statistikos departamento duomenimis, pagrindinės streikų priežastys – konfliktai dėl darbo užmokesčio dydžio bei dėl laiku neišmokėtų atlyginimų. Iš viso streikuose dalyvavo 3,239 darbuotojai, iš jų 1,192 dalyvavo įspėjamuosiuose streikuose, o 64 darbuotojai streikuose dalyvavo priverstinai. Streikų statistikos informacija pradėta rinkti nuo 2000-ųjų metų, aprėpia tik legalius streikus, skelbiamus laikantis Lietuvos kolektyvinių ginčų tvarkinio įstatymo. RSJ

RE/MAX FOUR SEASONS REALTY LIMITED
Member Broker, 67 First Street
Collingwood, Ontario L9Y 1A2

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamus, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwoodo apylinkėse kreipkitės į

Angelė Šalvaitytė, B.A.,
pirkimo ir pardavimo atstovė.
Ji mielai jums patars.
Darbo tel. 705-445-8500
Namų tel. 705-429-6428
Elektroninis paštas: salvait@lynx.org
Tinklavietė: www.fourseasonproperties.com

PĖDOS SPECIALISTAS

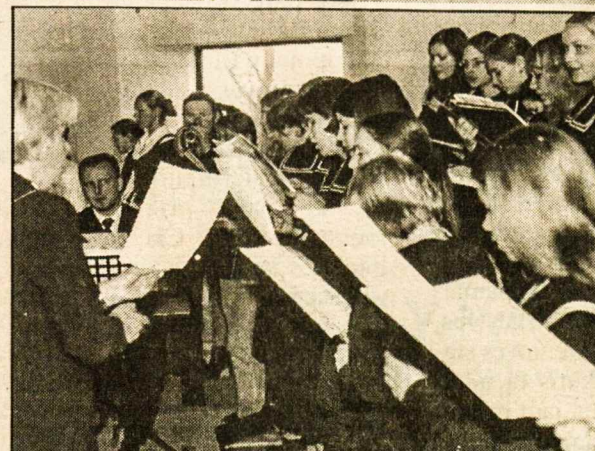
CHIROPDIST ROBERTAS NEKRAŠAS, M.D., D.C.H.

- KULNO SKAUSMAI
- PĖDOS SKAUSMAI
- PIRŠTŲ DEFORMACIJOS
- NAGŲ DEFORMACIJOS IR GRYBELINIAI SUSIRGIMAI
- JAUGĖ NAGAI
- VIETINĖ NEJAUTRA IR CHIRURGINIS GYDYMAS
- SENIORŲ PĖDŲ PRIEŽIŪRA

- ♦ VAIKŲ EISENOS NESKLANDUMAI
- ♦ PLOKŠČIAPĖDYSTĖ
- ♦ IR EISENOS SUTRIKIMAI
- ♦ PĖDOS DEFORMACIJŲ TAIKYMAS ORTOPEDINIAIS INDEKLAIŠ
- ♦ PRIMAME VISUS PLANINIUS DRAUDIMUS
- ♦ STERILŲ ĮRANKIŲ

PRIMAME LIGONIUS TRIJOSE JUMS PATOGIOSE VIETOSE:
X ANCASTER, 352 WILSON ST. E. TEL 648-9176
X HAMILTON, 609 UPPER JAMES ST. TEL 388-3541
X HAMILTON, 255 MAIN ST. W. TEL 523-7944

IŠKILMĖS KLAIPĖDOJE – Šv. Kazimiero šventovės vienerių metų ir vyskupo ANTANO VAIČIAUS 50 metų kunigystės sukaktis. 1. Sukaktuvinininką sveikina jaunimo atstovė. 2. Pasipuošusios lietuvaitės iškilmės apeigose. 3. Mišiose giedoja E. Balsio menų gimnazijos choras, vad. Z. Kariniauskienės. 4. Parapijos klebona kun. B. Jonauską sveikina "Caritas" pirmininkė S. Pridotkienė

Dvilypė iškilmė Klaipėdoje

Vyskupo A. Vaičiaus auksinė kunigystės ir šventovės įkurtuvių sukaktis

ANTANAS JUŠKEVIČIUS

Tas saulėtas rudens sekmadienis (X.15) Šv. Kazimiero parapijos šventovėje buvo ypač iškilingas. Čia savo kunigystės 50-tmetį atšventė Telšių vyskupas Antanas Vaičius, taip pat buvo paminėta naujosios šventovės įkurtuvių vienerių metų sukaktis.

Šventovės sukakties proga, palaiminti jos statytojų ir rėmėjų bei visų Klaipėdos geros valios žmonių atvyko vyskupas A. Vaičius ir naujai paskirtas jo įpėdinis vyskupas Jonas Kauneckas. "Nustebau, kad mane taip maloniai apgavo: kvietė į vienerių metų šventovės įkurtuvių sukaktį, kur ir aš įdėjau pirmą plytą, o štai pasirodo jie su rengė didelį sveikinimą mano iš Švedijos, supažindino klaipėdiečius su savo šalimi.

Vos įžengus į statybos daržais kvepiančią šventovę, pasigirdo jaunų balsų choro giesmės garsai. Čia per jaunimo šv. Mišias giedodavo Eduardo Balsio menų gimnazijos mergaičių choras, vadovaujamas Zitės Kariniauskienės. Šv. Mišias aukėjo kun. B. Jonauskas. Šv. Mišias aukėjo vyskupas A. Vaičius. Pilnutėlė šventovė meldėsi už mylimą vyskupą – ne tik parapijiečiai, bet ir kiti dideli ir maži, o vaikai, jis myli labiausiai.

Savo padėkoje jubilatas sa-

BPL Import/Export
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ IR LENKIJĄ
\$1.99 už kilogramą + \$20 už pristatymą SKAMBINTI
905 545-8868 – Asta arba Beatas Brasai
Siuntiniai paimami iš namų nemokamai. Perduodame pinigus.
Adresas: 23 Springer Ave., Hamilton, Ont. L8M 2W7

Lougheed Funeral Home
Žmonės, kurie atjaučia kitus
Sudbury Ontario

kė: "Man ypač malonu prisiminti tuos žmones iš tų parapijų, kuriose teko dirbti. Prisimenu, kaip tuomet žmonės rėmė bažnyčią, noriai rinkdavosi į talkas, aukodavo bažnyčiai, nors ir tada gyveno sunkiai..." Žmonės prisimena tuos laikus, kai kun. A. Vaičius kartu su darbininkais pasirašė rankoves dengė šventovės stogą, betonavo pamatus... Aišku, dabar suorganizuoti talkas yra labai sunku, nes prigos nepriklausomybės atgavimo liepsna ir kartu dvasingumas, vis mažiau surenkama aukų, nes liaudis skursta, ypač kaime, kiti prasi-gėrė.

Pisiminiai vieno kunigo atsakymą į klausimą, kada statysite naują šventovę: "Nėra galimybės, nes per šv. Mišias sekmadienį surenkame tiek aukų, kad užtektų dviem plytom nupirkti..."

"Meldžiausi už bažnyčios rėmėjus šv. Mišiose. Gerai prisimenu šios statybos sunkią pradžią – sakė vyskupas. – Naujojo vyskupo J. Kaunecko paskyrimas ir mano vietą nenuliūdino, o atvirkesčiai, džiaugiuosi jo paskyrimu, nes man jau 75 metai ir laikas pailsėti. Juk pagal bažnyčios įstatymą, suėjus 75 metams reikia kreiptis į šv. Tėvą, kad išleistų į poilsį. Aš po Naujųjų metų rašysiu prašymą šv. Tėvui ir tikiuosi gauti malonų atsakymą "Eik ramybėn". Tada, brangieji, jeigu būsiu gyvas ir sveikas niekada neužmiršiu jūsų, neužmiršiu man taip brangios Klaipėdos tikinčiųjų ir visų geradarių. Ačiū jums visiems už sveikinimus su auksiniu kunigystės jubiliejumi".

Daugiavaikių šeimų sąskrydis

Tai tik antras tokio pobūdžio Lietuvos daugiavaikių šeimų suvažiavimas, sukvietęs visus, vasarai baigiantis, į nuostabių Džukijos kampelių Lazdijų rajone, Metelių parapijoje, prie pietinio Dusios ežero kranto, šalia neseniai pastatytos koplyčios.

Apie 70 palapinių sustatė pusrutėlio šimto daugiavaikių šeimų dalyviai iš Kauno, Vilniaus, Gruzdžių, Klaipėdos, Molėtų, Lazdijų, Skuodo. Buvo Mišios, degė laužai, čirškė dešrelės, skambėjo diskotekos, vy-

Hamilton, Ont.

PADĖKA

Minėdamas savo brangios žmonos a.a. Mikalinos vienerių metų mirties metines, dėkoju visiems, taip gausiai dalyvavusiems šv. Mišiose. Ypatingai dėkoju klebonui kun. J. Liaubai, OFM, už maldas, p.p. Mačiams už girdžius pusrutėlius ir visoms ponios, sunešusioms tiek daug skanių pyragų. Dėkoju p. Paškui ir p. Vasilaiškienei už tartus žodžius. Ačiū visiems –

Stasys, sūnus ir marti Aleksai

Los Angeles, CA

ATEITININKŲ VEIKLA. Vasaros pabaigoje (2000) ateitininkai iškilmingai ir gražiai paminėjo 50 m. veiklos sukaktį šiame mieste. Pagrindiniai momentai: sklandi ir jaunatviška ideologinė paskaita iš Čikagos atvykusios viešnios – Laimos Šalčiūnienės; įdomus referatas Elenos Bandziulienės (Truskauskaitės) – apie pačią pradžią ateitininkų veiklos tarpe čia įsikūrusių lietuvių, o jų buvo tada nedaug. Dailė Polikaitienė, sendraugė dabartinė pirmininkė, sklandžiai, šil-tai vedė visą programą. Kalbėjo ir pedagogė Marytė Newsom, kiti veiklūs ateitininkai, buvo sveikini-mų – iš arti ir toli... O meninę programą nuotaikingai ir kūrybiškai atliko jaunieji ir patys jaunieji ateitininkai; dainoms vadovavo Vita Vilkenė-Polikaitytė, akordeonu pri-tariant jos broliai Linui Polikaiciui.

Sudėtinės (sendraugė) vaivės ir labai jauki nuotaika. Lapkričio 4-5 dienomis (2000) toje pat salėje ateitininkai rengia Meno parodą: foto menininko Algimanto Kezio ir keramikos Kęstutis Mikėno. Meno parodos renginiu daugiausia rūpi-nasi sendraugė valdybos narė Raimonda Kontrimienė.

RAŠYTOJA VYTAUTĖ ŽILINSKAITĖ iš Vilniaus atvyks į Los Angeles atlikti literatūrinės programos Fronto bičiulių rengia-moje literatūrinėje popietėje gruodžio 3 d. Šv. Kazimiero parapijos salėje. Šiomet išleista V. Žilinskaitės graži pasakų knyga "Nebijo-kė". A.R.

Daugiavaikių šeimų sąskrydis

ko programos, apdovanojimai, varžybos, maudynės.

I-asis sąskrydis įvyko Giruliuose (Klaipėda), sekantis nu-matomas Molėtų mieste.

Išvažiuojant buvo įteikiami prizai, atminimo dovanos, dži-kiškos duonos keptalėliai. Lietu-vo gausių šeimų bendrijos pir-mininkė Angelė Kostagrizienė džiaugiasi tokiomis prasmingais nevyriausybių organizacijų su-sibūrimais. Vaikai turi kur sto-vyklauti.

Just. Trilikauskienė,
II sąskrydžio dalyvė

KAIRYS
BAL TIC EXPEDITING
517 Fruitland Rd.,
Stoney Creek, Ontario,
Canada L8E 5A6
Tel: (905) 643-3334

◆ Siuntiniai į Baltijos valstybes ◆
Prieš atvažiuodami ar norėdami daugiau informacijos prašom skambinti.
Genei Kairienei (905) 643-3334
PRIIMU SIUNTINIUS:
TREČIADIENIAIS 4-6 V.V., KETVIRTADIENIAIS 10 V.V. 1 V.P.D.
Petras Šturmas (Toronto raj.) (905) 271-8781
Algis Trumpickas (Vasagos raj.) (705) 429-2156
Bernardas Mačys (905) 632-4558

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Apie Pasaulio lietuvių centro (PLC) Lemonte, IL, užmojus rašo-ma "Drugo" 2000 m. rugpjūčio 19 d. laidoje. Centro ateitis esanti gera, per dešimt metų nuo jo įsteigimo pasiekta nemažai. Jis turi prieš kelerius metus parengtą dešimties metų veiklos planą. Jau įrengta kita salė, tinkanti pokyliams, šokiams, pasirodymams, koncertams ir ki-tiems renginiams. Būtinai esąs di-džiosios salės pagražinimas, ypač kai norima ja naudotis pritraukti ir kitataučius. Planuojama pastatyti daugiabučių namų. Numatoma įrengti naujas patalpas su modernia scena, talpinančias 800 žmonių. Reikia praplėsti auto aikštę. Dabar jaučiamas nepatogumas, kai vyksta didesni renginiai. Taipgi norima praplėsti senelių prieglaudos patal-pas. Jaunimas pageidauja, kad būtų įrengta tinkamo dydžio sporto salė. Reikia taip pat pertvarkyti mokyklų kambarius, posėdžių bei susirinki-mų patalpas. Tiems visiems užmo-jams PLC vadovybė pasirėngusi su-telkti jėgų ir lėšų.

Argentina

Buenos Aires miesto lietuviai Padėkos dieną šventė rugsėjo 3. Aušros Vartų šventovėje Mišias at-našavo kunigai A. Steigvilas ir A. Labickas, patarnaujant klierikui G. Bakūniui ir K. Mačiuliui. Giedojo AV choras, vadovaujamas H. Ur-bono, pabaigoje sugiedodamas "Lietuva brangi". Pamokslą pa-brėždamas Padėkos dienos reikš-mę, pasakė kun. A. Steigvilas. Po pamaldų visi rinkosi į parapijos salę vaišėm. Jose dalyvavo Lietuvos gar-bės konsulas A. Rastauskas. Vaišės palaimino kun. A. Steigvilas, o apie Padėkos dieną plačiau kalbėjo konsulas. Buvo pasveikinti vaikai dalyviai, gimę rugsėjo mėnesį, ir jiems sugiedota "Ilgiausių metų". ("Argentinios lietuvių balsas" 1727 nr.).

Austrija

Lietuvių bendruomenė Austri-joje buvo įregistruota 1996 m. kovo mėnesį tuometinio Lietuvos pa-siuntinio R. Tonkūno ir Ritos Fis-her pastangomis. Tuo metu buvo apie 50 lietuvių, dirbančių ir studi-juojančių bei gyvenančių Austrijoje. Palaikyti ryšiai su Lietuvos gar-bės konsulu prof. K. Špera Vienoje ir Lietuvos draugija Salzburgu. 1997 m. Lietuvos draugijos veikla susidomėjo austrai. Tada vietoje Lietuvių bendruomenės buvo įsteigta Austrijos-Lietuvos draugi-ja, kuri įregistruota tapo ir Austri-jos užsienio draugijų nare. Draugi-joje yra apie 50 narių, o jos valdybą sudaro 9 nariai: trys austrai, vienas lenkas ir penki lietuviai. Valdyba palaiko ryšius su Austrijos užsienio draugijų sąjungos valdyba, o taip pat ir su kitų kraštų draugijomis Austrijoje. Draugijos nariai moka nario mokestį, o didesniems ren-giniams ieškoma rėmėjų. Draugija imasi stiprinti Austrijos ir Lietu-vo kultūros, sporto bei turizmo ryšius; rūpinasi kalbos, papročio išlaikymu ir labdaros organizavimu. 1998 m. buvo skirtas didelis dėmesys Lietu-vo nepriklausomybės 80 m. sukak-čiai paminėti. 1999 m. įvyko drau-giųjų vakaras – "Estija-Latvija-Lietuva", o 2000 m. pirmą kartą "Baltijos savaitė", padedant Esti-jos, Latvijos ir Lietuvos pasiuntiny-bėm. Buvo rodomi filmai apie Bal-tijos kraštus ir teikiama apie juos informacija. Visą laiką vyksta susi-tikimai su atvykstančiais iš Lietuvos menininkais, rašytojais bei veikė-jais. Moksleiviams, atvykusiems į

Austrija, organizuojamos ekskur-sijos. ("Pasaulio lietuvis" 2000 m. 8 nr.).

Britanija

Britų bei airių katalikų laik-raštis "The Universe" rugsėjo 24 d. laidoje išspausdino su nuotrauko-mis seselės Veronikos (sister Vero-nica) straipsnį apie rugpjūčio 1-17 d.d. vykusią misijinę kelionę po Lietuvą. Ses. Veronika yra Valijos karmeličių vienuolyno vyresnioji (Mother Superior). Šis vienuolynas rėmė tokio vienuolyno atgaivinimą Lietuvoje. Ses. Veronika į Lietuvą vyko kartu su kun. Karl Rozzo ir vienos mokyklos vedėja Catherine James, kurie, kaip straipsnyje rašo-ma, atstovavo tiems, kurie sunkiai darbuosis padėti Lietuvai. Pagrin-dinis kelionės tikslas – dalyvauti Lietuvos karmeličių vienuolyno pašventinimo iškilmėse Paštuvoje. Svečiai iš Britanijos buvo apgyven-dinti vienuolyno. Ir čia jie aplankė Kryžių kalną, Šiluvos šventovę, Aušros Vartus, Vilniaus katedrą, Kauno katedrą ir joje kardinolo Sladkevičiaus kapą, Vaikų globos namus, kai kurias mokyklas ir ligo-nines. Ses. Veronika iš visų lankytų vietovių straipsnyje aprašė savo įspūdžius, įpindama ir istorinių mo-mentų. Karmeličių vienuolyno pa-shventinimas vyko per Žolinės šven-tę, rugpjūčio 15 d. Mišias su vie-nuoliuka kunigų koncelebravo Kau-no arkivyskupas S. Tamkevičius. Per pamaldas giedojos choras iš Klaipėdos. Po pamaldų kalbėjo valdžios atstovai, buvo perskaitytas Glasgovo arkivyskupo kardinolo T. Winning laiškas. Keliautojai iš Lie-tuvos į savo gyvenamas vietas grįžė su jaudinančiais įspūdžiais.

Gudija

Gudijoje 1999-2000 mokslo metais veikė 7 lietuviškos mokyklos ir mokosi 73 mokiniai. Jose mokoma lietuvių kalbos, istorijos, tautinės kultūros, geografijos, liau-dies dainų bei šokių. Šventčiamos lietuvių tautinės šventės. Lydos lie-tuvių mokykla įsteigusi 1999 m. ir veikianči Lydos 4-tosios vidurinės mokyklos patalpose, turi 16 moki-nių ir jai vadovauja M. Stakutė-Mi-tukevič. Minsko lietuvių sekmadie-ninėje mokykloje, įsikūrusioje Lie-tuvių bendruomenės patalpose, mokosi 12 vaikų. Rimdžiūnuose veikia lietuviškas darželis ir jį lanko 16 vaikų. Pelekų lietuvių mokykla veikia nuo 1999 m. pradžios Pelekų pagrindinės mokyklos patalpose, jos vadovė S. Pauliukėnienė. Rodū-nios sekmadieninėje mokykloje mokosi 30 vaikų, vadovė L. Šums-kaja. Jai padeda mokytojai iš Pele-sos. Ūsonių kaimo lietuvių mokyk-la turi 12 mokinių, kuriuos moko lietuvių kalbos mokytoja E. Seko-nienė. Vainiūnų lietuvių mokyklą, veikiančią Vainiūnų kultūros namų patalpose, lanko 14 mokinių. Jai taipgi vadovauja S. Pauliukėnienė, kuriai talkina mokytoja V. Špako-va. Vainiūnų ir Pelekų mokyklas globoja Breslaujos lietuvių ben-druomenė, kuriai pirmininkauja I. Krivienė. Gardino lietuvių sek-madieninėje mokykloje, įsteigtoje 1994 m., mokosi 25 vaikai. Jų mo-kyti atvyksta 4 mokytojai iš Druski-ninkų "Atgimimo" vidurinės mo-kyklos. Gudijos lietuvių mokykloms padeda Tautinių mažumų ir išei-vo departamentas prie Lietuvos valdžios. ("Lietuvių gados" 2000 m. 7-8 nr.). J. Andr.

• Ką darome kitiems, atrodo daug; ką kiti daro mums, atrodo niekis. (Pranciškus salezietis).

Pirmasis lietuvių bankelis Kanadoje, isikūres nuosavuose namuose –

"TALKA" LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS
830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 905 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais – nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos. Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 40 MILIJONŲ DOLERIŲ

MOKAME UŽ:	PASKOLAS
kasd. pal. čekių sąsk. iki.....2.50%	Asmenines nuo.....7.80%
santapus.....2.75%	neklm. turto 1 m.....7.80%
kasd. pal. taupymo sąsk.2.00%	
INDĖLIAI:	
90 dienų indėlius.....4.10%	• Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai.
180 dienų indėlius.....4.25%	• Narių santapus apdraustas TALKOS atsargos kapitalu
1 m. term. indėlius.....5.25%	3 mil. dol. ir Kanados
2 m. term. indėlius.....5.45%	valdžios iki \$100,000.00
3 m. term. indėlius.....5.60%	sumos draudimu
4 m. term. indėlius.....5.75%	
5 m. term. indėlius.....5.80%	
RRSP ir RRIIF	
(Variable).....2.50%	
1 m. ind.5.25%	
2 m. ind.5.55%	
3 m. ind.5.85%	
4 m. ind.6.05%	
5 m. ind.6.30%	

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"
MASTER CARD KREDITO KORTĖLĖ – INTERAC KORTĖLĖ
TINKLALAPIS: www.talka.net

Išsigando raudonasis milžinas?

Popiežius Jonas Paulius II paskelbė 123 Kinijos šventuosius. Griežtai reagavo Kinijos valdžia. Mat tai mostas popiežiaus, kurio veikla susilpnino sovietinio milžino jėgas

Popiežius Jonas Paulius II š.m. spalio 1 d. rytą aukėjo Mišias, kurių metu paskelbė 123 naujus Kinijos šventuosius. Ši iškilnė pirmiausiai svarbi Kinijos tikintiesiems, vis dar kenčiantiems valdžios persekiojimus ir valdžios primestą susiskaldymą į dvi bendruomenes – vieną, lojalią Pekino komunistų valdžiai ir kitą, ištikimą Šv. Tėvui ir dėl to priverstą veikti po grindyje. Net 120 sekmadienį paskelbtų naujų šventųjų yra Kinijos kankiniai. Iš 120 – 87 yra kiniečių tautybės, kiti 33 kankiniai yra Kinijoje apaštalaugę ir už Kristų kraują pralieję misionieriai iš Ispanijos, Prancūzijos, Italijos, Belgijos ir Olandijos. Tarp pastarųjų yra šeši vyskupai, devyniolika kunigų, vienas brolis vienuolis ir septynios seserys vienuolės.

Valdžios reakcija

Kinijos kankinių kanonizacija, deja, susilaukė Pekino valdžios griežtos ir arogantiškos kritikos. Prieš keletą dienų Kinijos vyriausybės atstovas spaudai pasakė, jog Vatikanas pagerbia nusikaltėlius, kurie kartu su kitais kolonizatoriais griovė kiniečių kultūrą ir tarnavo Vakarų valstybių imperialistinei politikai.

Pekino valdžiai nepatiko ir kanonizacijai parinkta data – spalio 1-oji. Šią dieną Kinijoje minima valstybinė šventė. Pasak Šv. Sosto atstovų, šiuo atsitiktiniu sutapimu nenorėta provokuoti Kinijos valdžios. Ši data parinkta paprasčiausiai dėl to, kad spalio 1-ąją švenčiama mišijų globėjos šventosios Kūdikėlio Jėzaus Teresės diena.

Nepaisant valdžios kontrolės, buvo paskelbtas ir Kinijos vyskupų laiškas, adresuotas Popiežiui ir viso pasaulio katalikams. Jo turinys ir tonas visiškai kitoks. Net 57 Kinijos vyskupai, priklausantys ne tik persekiojama pogrindžio Katalikų Bendrijai, bet ir valdžiai lojalios patriotinės sąjungos atstovai, pasirašė laišką, kuriame džiaugiasi, kad pagaliau ir Kinijos tikintieji

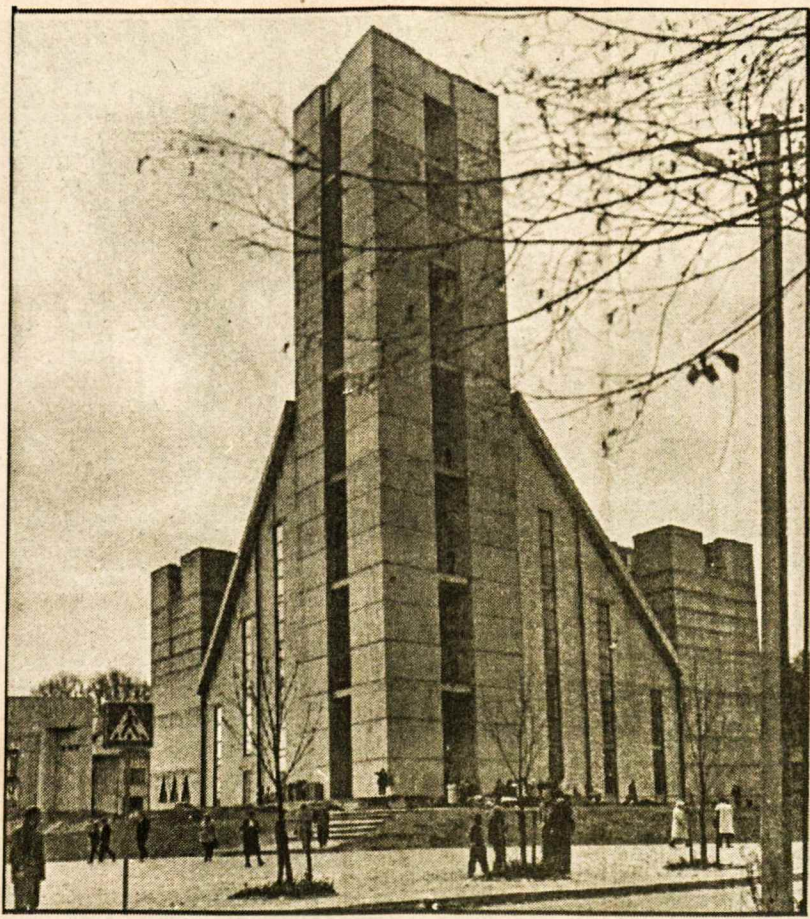
turės savo šventuosius. Šventieji yra K. Bendrijos brandos ženklas, prinėkęs evangelizavimo vaisius, – sakoma Kinijos vyskupų laiške.

Krikščionybės keliai

Krikščionybės skelbimo Kinijoje istorija siekia septintąjį šimtmetį. Pirmieji misionieriai Kiniją pasiekė 635 m. Jie buvo pagarbiai priimti vadinamosios Vidurio Karalystės dvare. Kas po to sekė, nežinoma. Tačiau yra išlikęs 845 metų dekretas, draudžiantis kiniečiams išpažinti Kristų ir įsakantis svetims liams krikščionims palikti Kinijos teritoriją. Tryliktojo šimtmečio, Marco Polo kelionių metu, krikščionių būta Kinijos šiaurėje. Apie tai liudija keliautojo atsiminimai. Keturioliktojo šimtmečio pradžioje Romoje buvo pradėta galvoti apie sistemingą Kinijos evangelizavimą. Buvo pasiūsti misionieriai pranciškonai. Tačiau jiems prastai sekėsi. Iš Europos atvykę kunigai nesugebėjo rasti bendros kalbos su labai skirtingos kultūros ir papročių žmonėmis. Naujos misijos prasidėjo šešioliktojo šimtmečio. Ši kartą evangelizavimui bandė vadovauti jėzuitai. Jie pirmieji sėkmingai skelbė Evangeliją kiniečių tautoje. Jėzuitų pasisekimą lėmė tikriausiai tai, kad jie nebandė kartu su Evangeliją skelbti ir europietiškos kultūros, kad bandė krikščionybę inkultūruoti, tai yra nereikalavo, kad kiniečiai taptų europietiškos kultūros žmonėmis. Deja, ir čia greit iškilo sunkumų, kurių bene didžiausias ir buvo Evangelijos ir kultūros sąlyčio problema.

Ginčas dėl apeigų ir persekiojimai

Romą pasiekė Kinijoje apaštalavusių vienuolių ginčas dėl vadinamųjų „kinietišku apeigų“. Vieni bandė kurti kiniečių kultūrai labiau tinkančias krikščioniškas liturgines apeigas, kiti manė, kad apeigos turi būti vienodos visame pasaulyje. Misinierių ginčas nepatiko ir Kinijos

Naujoji Šv. Kazimiero šventovė Klaipėdoje

Nuotr. A. Juškevičiaus

valdžiai. Ginčas baigėsi tuo, kad imperatorius Kang Hsi uždraudė krikščionybę.

Kaip tik šiuo laikotarpiu prasidėjo pirmieji didieji krikščionių persekiojimai. Iš 120 ši sekmadienį šventaisiais paskelbtų kunigų, pirmasis buvo nužudytas ispanų domininkonas Francisco Fernandez Capillas. Jis paaugojo gyvybę 1648 m. sausio 15 d.

Persekiojimai, kartais švelnesni, o kartais labai žiaurūs, tęsėsi iki 1844 m. Tais metais, buvo paskelbtas valdžios dekretas, leidžiantis Kinijoje išpažinti krikščionybę. Deja, religijos laisvės laikotarpis truko vos dvejus metus. Jau 1846 m. buvo paskelbtas kitas dekretas, kuris vėl draudė kiniečių tautybės žmonėms išpažinti Kristų, o už nusižengimą šiam dekretui grąsino mirties bausme. Vis dėlto, nepaisant galiojančio draudimo, devynioliktojo šimtmečio pabaigoje krikščionys, kad ir nelegaliai veikiantys, buvo toleruojami.

Naujas kruvinų persekiojimų laikotarpis prasidėjo kilus vadinamajai Bokserių revoliuci-

jai, tai yra antvakarietiskam nacionalistiniams kiniečių judėjimui. Dvejus metus trukusio sukilimo metu buvo nužudyta 30,000 žmonių, kurių nemaža dalis buvo vietiniai kiniečiai krikščionys, nieko bendro neturintys su Vakarų kraštu Kinijoje vykdyta politika, o kalti tik tuo, kad tikėjo Kristų. Pasibaigus šiam sukilimui, krikščionybė atgavo laisvę, nors 1930 m. vėl buvo nužudyti du kunigai.

Taigi aną sekmadienį Popiežiaus paskelbtų šventieji priklauso čia paminėtam trijų šimtų metų laikotarpiui: nuo pirmojo kankinio, nužudyto 1648 m. iki 1930 m. nužudytų dviejų kunigų. Šie kankiniai, kaip rašė Kinijos vyskupai prieš kelias savaites Popiežiui atsiųstame laiške, yra prinėkę Kinijos evangelizavimo vaisiai. Tarp jų nėra nė vieno komunistų laikais nužudytą kankinio. O pastaraisiais laikais kankinių Kinijoje tikrai būta. Tikriausiai ateis laikas, kai bus skelbiami šventaisiais ir tie ištikimieji Kinijos katalikai, kurie paaugojo gyvybes po 1949 m.

Vatikano radijas

Keliamas žydų tragedijos klausimas

Televizija, dokumentinis filmas, nauja knyga tuo reikalauja

KAZYS BARONAS. Vokietija

Nežinau, kokiais sumetimais antrasis Vokietijos televizijos kanalas spalio 18 d. palietė žydų tautžudystės klausimą. Gal tuo akstiniu buvo jaunų palestiniečių gatvių kova su gerai ginkluotais Izraelio kariais, o gal Vokietijoje, Prancūzijoje mėtomi akmenys į sinagogų langus, bombos Diuseldorfe, išteplojami hakenkreučiais žydų antkapiai, išvartomi. Aišku, prie sinagogų tuoj pat atskubėjo Vokietijos kancleris socialdemokratas G. Schroeder, ministrai bei kiti aukšti Vokietijos vyriausybės pareigūnai, apgailestaudami Vokietijos neonacių veiksmus, užtikrindami žydų kapinių, įstaigų, policinę apsaugą.

Tačiau policininkai negali 24 val. budėti prie žydų gyvenamųjų namų, įstaigų, kapinių, nes pvz. Frankfurte ir Miunchene gyvena po 5,000 žydų, Berlyne – per 10,000. Dauguma jų yra atvykę iš Rusijos, Gudijos, Ukrainos. Tik automobiliais apvažiują policiją žydų įstaigas, ir tai gal kiekvieną pusvalandį. O per tą laikotarpį gali daug kas įvykti.

Ir Vokietijos parlamentas užtikrino žydams visas teises Vokietijoje, kaip to krašto piliečiams. Iš viso dabar Vokietijoje gyvena per 80,000 naujakurių – žydų.

Karo meto filmas

Rodomas filmas apie Vokietijos – Sov. Sąjungos karą. Įžygiuojančią vokiečių kariuomenę į Lvivą (vok. Lemberg, lenk. Lwow) džiaugsmingai sveikina miesto gyventojai ukrainiečiai. Pranešėjas sakė, kad ir baltiečiai sveikino vokiečių karius, matydami juose išvadotojus. Lvive rodomi nužudyti ukrainiečiai. Vokietis pareiškė, esą, ukrainiečių nuomone, juos nužudė NKVD. Šioje žiaurioje įstaigoje tarnavo labai daug žydų. Ukrainiečiai, keršydami žydams, muša juos lazdomis.

Vokietijos kariuomenė veržiasi pirmyn. Prie kariškių dainų matomi gaisruose paskendę kaimai, iš jų varomi gyventojai, atskiriant vyrus, motinas nuo vai-

kų. Kalba pražilę buvę aukšti Vokietijos karininkai – pulkininkai, majorai. Jie žinoję, kas vyksta fronto užnugaryje, tačiau jie negalėję pasipriešinti. Jie visi tylėję, nes buvę Fiurerio tarnai, turėję vykdyti jo visus įsakymus. Vienas majoras verkė, pasakodamas karo dienas Sov. Sąjungoje. Iš sovietinio archyvo nufilmuoti partizanai. Jų dalyvavimui kare sudaryti atskiri vokiški ir kt. tautybių daliniai.

1941 m. Baltijos kraštai, Liepojos uostas, karo laivai, jūrininkai. Ir čia su tautiniais raiščiais ant rankovių latviai lazdomuša žydus, varo juos prie jau iškastų duobių.

Rozele Goldštein be jokių svetimžodžių, gera lietuvių kalba, aiškina vokiečiui (tuoj pat vertimas į vokiečių kalbą) kaip ji buvo atskirta nuo motinos. Abi slapstėsi miške. Iš vokiečio kario filmo rodomas miško apsupimas, atsargiai su šautuvais žygiuojantys vokiečių kariai. R. Goldštein verkdama pasakoja, kaip ji buvo atskirta nuo motinos, paskutinį kartą ją mačiusi.

Alkoholikas (tą sako jo veidas) Juozas Maleksanas lietuviškai aiškina, kaip jis visuomet savo šautuvą taikė į geltoną Do-vido žvaigždę, kadangi ji buvo prisegta prie širdies. „Pataikius į kitą vietą, žydas duobėje tik kankintųsi“ – sako J. Maleksanas. Jis buvęs „Hilfspolizist“ – policijos pagalbininkas. Iš jo veido galima spręsti, kokie lietuviai talkino vokiečiams žydų žudynėse. Tas išsigimėlis jau antrą kartą rodomas filme, nes pernai taip pat buvo paruoštas žydų žudynių filmas. Ši kartą filmas buvo rodomas geru laiku – 8 v.v.

Neminimos valstybės

Kyla klausimas: kodėl „užmirštos“ tokios valstybės, kaip Prancūzija, Lenkija, Olandija, Vengrija ar net Šveicarija, atsisakiusi priimti Vokietijos žydus pabėgėlius. Juk tų valstybių policija glaudžiai bendradarbiavo su vokiečiais, net SS daliniais, stumdama ir daužydama žydus prie vagonų kelionei į Oswiecimo (Auschwitz), Dachau lagerius, į Varšuvos, Budapešto, Pa-

ryžiaus getus? Net Varšuvos žydų sukilime, girdi, „dalyvavo“ Lietuvos šauliai (tą filmą taip pat mačiau), nors tai buvo Latvijos daliniai. Greičiausiai žydai neatskyrė latvių kalbos nuo lietuvių, visą kaltę priskirdami lietuviams.

Nauja studija

Pavasarij rašiau apie Vokietijoje surengtą kilnojamą parodą, nuotraukom atskleidžiančią vokiečių karių žiaurumus užimtuose kraštuose. Daug sovietinės žvalgybos suklustotų nuotraukų surado lenkas Bogdan Musial, nurodydamas jas įrašyti numeriais, pvz. matant vokiečių karių vasaros metu žiemine apranga ir pan. Po kelių miestų paroda buvo atšaukta.

Minėtas asmuo tuomet spaudai pasakė: „Nesu joks fašistas. Priklausau Vokietijos socialdemokratų partijai (nurodė partijos knygutės nr.), Lenkijoje priklausiau komunistų partijai. Pažinau jos ideologiją ir tikrovę, tad pabėgau į Švediją, iš jos į Vokietiją“. Čia lenkas vedė Silėzijos vokiečių, studijavo Berlyno un-tė.

Vokietijos knygų lentynose pasirodė gan plati jo studija „Kontrevoliuciniai elementai šaudomi“. Leidinys labai įdomus, nes meta visai kitą šešėlį į žydų žudynes.

Žudynių priežastis

Lenko Bogdan Musial nuomone, žydų žudynių šaknų reikia ieškoti Vokietijos puolime rytuose bei kaip reakciją į sovietinius žiaurumus. Jis visą kaltę jų naikinime meta patiems žydams. Tam įrodyti lenkas panaudoja įvairius archyvinius dokumentus. (Nukelta į 6-tą psl.)

Home Life/Realty One Ltd.
2261 Bloor St. W.
Toronto, Ont. M6S 1N8

NIJOLĖ B. BATES
Tel. (416) **763-5161**
Fax: 416 763-5097
Prašau kreiptis visais namų pirkimo-pardavimo reikalais.
Patarnauju lietuvių visuomenei 13 metų

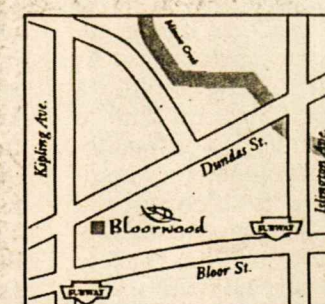
Išskirtinė proga įsikurti Etobicoke rajone

- "Bloorwood Manor" bus elegantiški butai (condominium) ir gyvenami namai (townhomes) prie pat naujosios Prisiikėlimo parapijos.
- Čia pat susisiekimas, parduotuvės, restoranai, paslaugos. Pastatai skoningai išbaigti, su jaukais kiemeliais pasisėdėjimui ir dailiai apsodintais takais pasivaikščiavimui.
- Kainos dabar žemesnės, negu bus statybai prasidėjus.
- Namai nuo \$239,900
- Butai nuo \$129,900

**KVIEČIAME APSILANKYTI
š.m. gruodžio 1, penktadienį,
nuo 4 v.p.p. iki 8 v.v.**

Paskutinė nepakartojama proga pirkti žema kaina, prieš prasidedant statybai!

Dėl atvykimo susitarkite su
LINA KULIAVIENE

ROYAL LEPAGE

Darbo: 416 762-8255

Namų: 416 766-2996

Elektroninis paštas:
Kuliavas@compuserve.com

Tautodailė Šiaurės Amerikoje

Lietuvių tautodailės instituto visuotinis metinis susirinkimas

ELENA OŽELYTĖ

Pakilioje kūrybinėje nuotaikoje praėjusiojo metinio Lietuvos tautodailės instituto (LTI) susirinkimas. Rugsėjo 23-ąją LTI nariai rinkosi Rasos ir Lino Veselkų sodyboje "Rambyne", netoli Gananoque, Ontario, sveikindami vieni kitus, norėdami susipažinti su naujais nariais, atnaujinti senas pažintis, pasiklausyti apie kitų skyrių pasiekimus ir pasidalinti savais.

Susirinkimą pradėjo LTI tarybos pirmininkė I. Tarvydienė. Praeitą tarybos posėdžio protokolą perskaitė I. Meiklejohn.

LTI pirm. A. Veselkienė pasveikino visus atvykusius, ir pristatė naują narį iš Toronto Gintarą Rępecką. Ji taip pat pranešė, kad trys nauji nariai įstojo į Filadelfijos skyrių. Atstojimu ir tylos minute buvo pagerbtas miręs Čikagoje LTI narys A. Paskočimas. Toliau buvo rodoma Čikagos Pedagoginio lietuistikos instituto sukurta vaizduojamųjų "Lietuvių liaudies menas" (lektorius A. Tamošaitis).

Susirinkimui pirmininkauti buvo pakviesta V. Rimienė iš Čikagos, o sekretoriauti M. Vasiliausienė iš Toronto. Buvo pranešta, kad dalyvauja 20 narių ir gauti 48 igaliojimai. B. Nagienė perskaitė susirinkimo protokolą, kuris buvo priimtas be pataisymų.

Tarybos pirm. I. Tarvydienė pranešė, kad praėjusiais metais lapkričio mėnesį dalyvavo LTI kuratorius

rius dail. A. Tamošaitis išleisvėse "Vilniaus Manor", kur perskaitė jam skirtą atsisveikinimo aktą, skirtą jo grįžimui nuolatiniame gyvenime į Lietuvą. Škėma padarė vaizduojamųjų ir jį padovanojo Toronto skyriui.

Valdybos pirm. A. Veselkienė pranešė, kad suvažiavimą raštu sveikina G. Zinkuvienė ir R. Popikienė iš Anglijos, D. Danienė iš Otavos ir G. Urbonienė iš Detroito ir kad apie praėjusių metų susirinkimą B. Krokys parašė straipsnį "Drauge", o B. Nagienė "Neprikli. Lietuvoje". E. Oželytė sakė, jog parašė ir faksu pasiuntė straipsnį ir "Tėviškės žiburius", bet pasirodė, kad straipsnis nebuvo atspausdintas šiame laikraštyje (Redakcijoje nebuvo gautas, Red.). Valdybos pirmininkė paminėjo, kad A. Kazlauskienės iniciatyva ir Toronto skyriaus rūpesčiu dail. A. Tamošaitis išleisvėse dalyvavo gausus būrys jo gerbėjų. Išleisvėse buvo aprašytos "Nepriklausomoje Lietuvoje" ir "Tėviškės žiburiuose". Pastarajame kun. K. J. Ambrašas, SJ, savo išsamiajame straipsnyje "Dailės lobiai" Lietuva" teigė, kad dailės lobiai, dail. Anastazijos ir Antano Tamošaitių sukurti ir sutelkti per ilgus dešimtmečius Kanadoje, iškelia į Vilnių, kur jų laukia speciali galerija.

Pirmininkė paminėjo, kad praėjusių metų suvažiavime buvo nutarta paremti amerikietės audėjos Kati

Reeder Meek knygos "Reflections from the Flaxen Past: for love of Lithuanian Weaving" išleidimą 5000 dol. suma. Pinigai buvo pasiūti ir buvo gautas padėkos laiškas.

A. Veselkienė pranešė, kad praėjusiais metais Filadelfijos skyriaus šventė savo 20-ties metų sukaktį. Šios šventės parodoje ji skaitė paskaitą tema "Tautinių drabužių tyrinėjimų šaltiniai". Skyriaus narė Danutė Krokytė Gečienė padavė prašymą į "Pennsylvania Council of the Arts – Apprenticeship in Traditional Arts", kad būtų jai suteikta parama mokantis audimo meno. Jai buvo paskirta 3000 dol. suma. Audimo ji mokosi pas A. Veselkienę. Valdybos pirmininkė pasidžiaugė Toronto skyriaus surengta tautodailės paroda Toronto Tautinių šokių šventės metu.

Savo pranešimo pabaigoje Valdybos pirmininkė perskaitė N. Kulpašienės laišką, kuriame ji siūnia sveikinimus suvažiavimui ir kur jį rašo, kad LTI leidinys jau galutinai baigiamas ruošti ir kad turiamas dėl spausdinimo su J. Daniaičio "Times" spaustuve.

Buvo perskaitytas revizorės V. Balsienės pranešimas apie I. Adomavičienės tvarkomą išdą, kad knygos vedamos pavyzdinčiai. Dar turima knygų "Lithuanian Sashes" ir jų galima įsigyti.

Susirinkimo dalyviai turėjo progos pasidžiaugti R. Brikienės iš

Punkso tautinių šokių grupė "Jotva". Ji dalyvavo ir išvykos XI-toje Tautinių šokių šventėje Kanadoje

Montrealio atsiųžtu savo pačios išaustu gobelenu iš ciklo "Gėlių simfonija". D. Staškevičienė išaudė 10 proginio pobūdžio juostų. Apie Montrealio narių veiklą plačiau papasakojo B. Nagienė, nurodyma, kad yra ruošiamas "Millenium" projektas. Tai įvairių tautybių audinys, kuriame lietuvišką oktooną paruošė "Vaivorykštė".

Filadelfijos skyriaus darbą apibūdino B. Krokys. Didžiausias įvykis buvo 20-ties metų jubiliejaus paminėjimas, kurio metu vyko paroda ir A. Veselkienės paskaita. Parodoje buvo išstatyti tautiniai drabužiai, medžio dirbiniai, meniškos vazos, staklės, ratelės. Prieš Vėlykas buvo suruošti Margučių kursai. Rudenį planuojamas seminaras. Skyrius jau įsijungė į internetą. Skyriaus narė D. Krokytė Gečienė parodė savo išaustus audinius.

Toronto skyriaus pirmininkė A. Vaitonienė papasakojo, kad narės renkasi kas savaitę, audžia, mezga, siuva, gamina korteles ir pan. Didžiausias darbas – Tautodailės parodos paruošimas Lietuvių tautinių šokių šventei. Paroda turėjo didelį pasisekimą ir dideles išlaidas, kurias padengė LTSS komitetas. Buvo išleistas parodos katalogas. Be to, buvo pasirūpinta, kad LTSS leidinyje būtų įdėtas straipsnis apie audėjas. Tą straipsnį paruošė A. Veselkienė.

Čikagos skyriaus pirmininkė V. Rimienė papasakojo apie Lemonie esančią Dailės muziejų veikiančią galeriją, kurioje rodomi tautiniai drabužiai, audiniai, juos-

tos, medžio drožiniai ir pan. Šią galeriją lanko amerikiečiai. Joje vyksta kursai, parodos, seminarai. Ji parbrėžė, kad bandoma pasiekti jaunimą per skautų ir ateitininkų organizacijas. Šimet suėjo 20 metų nuo skyriaus įsteigimo.

Bastono pirmininkė S. Šatienė suvažiavusius pasveikino laišku, kurį perskaitė A. Veselkienė. Laiške minima, kad skyriaus veikla plėnėja, nes narės įsijungė į Lietuvos šalpos veiklą.

Toliau sekė einamieji reikalai. Sekančiais metais sukanke 10 metų nuo dail. A. Tamošaitienės mirties. LTI pasiruošė tai atitinkamai paminėti.

Kati Reeder Meeks padėjo už suteiktą finansinę paramą jos ruošiamai knygai, kuri jau spausdinama. Ji paminėjo, kad susidomėjimas šia knyga yra didelis, gauna užsakymus iš viso pasaulio, įskaitant Japoniją. Gautas laiškas iš Anglijos nuo Europa Chang Dawson, kuri nori mokytis lietuviškų juostų audimo.

E. Oželytė papasakojo apie savo kelionę į Lietuvą, kur ji išbuvo 3,5 mėnesio, ir apsilankymą dail. Tamošaitių galerijoje Vilniuje. Patalpos atrodo puikiai, lentynos knygoms jau paruoštos, ir specialistai jau dėlioja knygas. Tautiniai drabužiai sutvarkyti, išvalyti ir paruošti rodomui. Audimo staklės jau sustatytos. Dail. A. Tamošaitienės gobelenai bus išstatyti atskiroje salėje.

Susirinkimo pirm. V. Rimienė padėjo už sklاندą darbą, malonią pastogę ir palinkėjo geros keliuonės į namus.

Keliamas žydų tragedijos...

(Atkelta iš 5-to psl.)

kumentus, ypač iš savo tėvynės – Rytų Lenkijos, kuri 1939-41 m. priklausė Sov. Sąjungai ir vėliau buvo vokiečių okupuota. Toje Lenkijos dalyje buvo jautiamas stiprus tautybių antagonizmas. Tą įtamtą jautė lenkai, kurių buvo 40%, ukrainiečiai – 34%, gudai – 8.5%, žydai ir lietuviai 8%. Šia proga, kiek plačiau apie lietuvių.

Amerikiečių ir kanadiečių studija

JAV ir Kanados profesorių išleistoje studijoje "World Political Geography" (net keturios laidos – 1948-49-49-50 m.) apie Lenkijos lietuvių rašoma: "Lithuanians, amounting to about three per cent, were only partly assimilated" (psl. 245). Nepriklausoma Lenkija iki 1939 m. turėjo 30,000,000 gyventojų. Amerikiečiai ir kanadiečiai profesorai Lenkijoje randa 900,000 lietuvių, turbūt prie jų priskirdami ir sulenkėjusius lietuvius.

Arčiau tikrovės reikia laikyti Suvalkų trikampio sūnau dr. B. Makausko studiją "Litvini w Polsce 1920-1939". Joje rašoma: "1939 m. vasario mėn. Lenkijos spaudoje pasirodė žinios apie tautybių sudėtį Vilniaus vaivadijoje. Joje lenkais užsirašė 68%, lietuviams 18%, kt. 14%. Šį nušimtį sudaro 222,000 lietuvių gyventojų. Į šį skaičių neįjungiamos Naugarduko ir Balstogės vaivadijos, t.y. Suvalkų trikampis. Tad lietuvių skaičių 1939 m. Lenkijoje reikia laikyti per 300,000 (psl. 26).

Rytų Lenkijoje

Pirmosios Stalino aukos buvo lenkai. Prie jų priklausė ir žydai. Autorius pripažįsta, kad proporcingai žydų aukų buvo daugiau už katalikų gyventojų. Tačiau krikščionių tarpe vyravo nuomonė, esą žydai yra buvę sovietų pagalbininkai bei nusikalstamo darbo kaltininkai ir vykdytojai.

Bogdan Musial primena pasireiškusį antisemitizmą ukrainiečių ir lenkų tarpe (neminimi

lietuvių), ypač sovietiniu laikotarpiu. Jis rašo: "Neginčytinas įrodymas yra stiprus žydų dalyvavimas NKVD daliniuose bei milicijoje ar informatorių eilėse. Žydai dalyvavo savanoriškai sovietiniuose nusikaltimuose".

Puolant Vokietijai Sov. Sąjungą, tom dienom Rytų Lenkijoje pradėtos taip pat sovietinės žudynės, kadangi evakuoti kalinius iš kalėjimų jau nebuvo laiko, nebuvo jokių galimybių. Valstybės įsakymu pradėdamos masinės žudynės. B. Musial nurodo 20-30,000 skaičių. Toje karštoje aplinkoje išgirstami pogromų balsai. Tą išnaudojo vokiečiai bei nacionalistai propagandinė mašina, keldama keršto balsą. Tad tikrovėje vokiečių kariams, žydiškoms – bolševikinės priešo kilmės figūros atsirado tik Rytų Lenkijoje bei pasireiškus partizaninėms kovoms.

Ar nesant sovietinių nusikaltimų, nebūtų buvę žydų žudynių? Tad kur ieškoti žudynių šaknų? Rašančio šią apžvalgą nuomone, sunku į tą klausimą atsakyti, kadangi B. Musial neranda tam stipresnių argumentų. Jis rašo: "Nacionalistai siekė pavergti tautas, sunaikinti, užgrobti turtą". Darau tokią išvadą: lenkas visą žudynių kaltę meta Rytų Lenkijos komunistams. Ar teisingas sprendimas? Klausimas lieka neatsakytas. Gaila, kad lenko studija nepalietė Baltijos valstybių.

Įvairios žinios

Gautas pranešimas iš Lietuvos respublikos ambasados Vašingtone, kuriame rašoma, kad š.m. spalio 24 d. bendra JAV senato ir Atstovų rūmų delegatų konferencija pritarė užsienio veiksmų įstatymui, kuris tvarko paramos užsienio valstybėms teikimą 2001 m. Lietuvai numatyta skirti kariniams tikslams apie 9 milijonus dolerių. Parama padidinta ir teisėsaugos srityje – Baltijos valstybėms numatyta skirti 5 milijonų dolerių. Šie nutarimai įsigaliojo po jų paskelbimo.

Lietuvių tautodailės instituto metinis narių suvažiavimas L. ir R. Veselkų sodyboje "Rambyne" 2000 m. rugsėjo 23 d.

PREZIDENTAS ANTANAS SMETONA

Paskutinės nepriklausomybės dienos

Buvusio Lietuvos konsulo Kanadoje a.a. Jono Vytauto Gyljo (1959.VI.14) archyve buvo rastas buvusio Lietuvos prezidento ANTANO SMETONOS rankraštis, adresuotas V. Gyljiui, kuris anuo metu buvo Lietuvos atstovas Švedijoje. Šis rankraštis rašytas 1940 m. Vokietijoje, Šventaitės vietovėje... Jo nuorašai, atrodo, buvo išsiuntinėti kai kuriems Lietuvos diplomatams užsienyje. Kanadiškis egzempliorius po a.a. V. Gyljo mirties pateko į privačias rankas ir buvo išsaugotas iki šių dienų. Čia jį spausdiname ištiesai, netaisydami kalbos, išskyrus gryną korektūrines rankraščio klaidas. RED.

PRO MEMORIA

Lietuva prieš mirštamą pavojų

Jau prieš gen. Černiaus, kaip ministro pirmininko, Gynimo Taryba svarstė klausimą, kas daryti, jei ateitų rimtas pavojus Lietuvos laisvei. Taryba visa pasisakė, jog tuomet reiktų visomis priemonėmis, taigi ir ginklu, pasipriešinti, nors ir nebūtų vilties laimėti. Tegu užpuolikas, jį samprotavau, smarkiau nuniokotų mūsų kraštą, jam ginantis, nekaip nesipriešinantis, tačiau tas įvykis paliktų atsimušęs lietuvių sąmonėje, jog tauta, kiek įmanoma, gynė savo garbę. Vadinas, gynimasis svertų ir atečiai. Ta prasme viešai pasisakydavo juk mūsų vadai, kariai ir nekariai, kalbėdami į kariuomenę. Ginklu susidūrus su užpuoliku, krašto vadovybė, Tarybos manymu, turėtų saugotis, kad nepakliūtų jo rankos. Be to, reiktų paslėpti aukso ir valiutos atsargą. Tam tikslui buvo ketinamas pakeisti ir Lietuvos Banko statusas.

Ministru pirmininku tapus A. Merkiui, tas klausimas vėl iškilo Gynimo Taryboje ir Ministrų Taryboje. Jis taip pat buvo sprendžiamas, kaip ir prie gen. Černiaus: gera valia niekam neužleisti Lietuvos suverenumo ir ginklu smurtui priešintis.

Tačiau nė ministrų pirmininkų, nė kariuomenės vadų nebuvo patiekta plano, kaip gintis, nebuvo tam paruoštas ir valstybės aparatas, nors aš, kaip

Resp. Prezidentas, dažnai juos dėl to akindavau. Kodėl nebuvo? Visokie einamieji reikalai, labai ir nelabai svarbūs, nustelbdavo šį pagrindinį valstybės dalyką. Jis kana kaip vis būdavo atidėliojamas rytdienai, nes vis rodydavosi, jog dar suspėsime.

Klausimų priešintis ar nesi-priešinti svetimai invazijai pasuktiniu metu, sakė, ėmusios svarstyti kavinės ir restoranai, – svarstyti savarankiškai, būtent: Po katrais geriau patekti? Po vokiečių ar po rusais? Kai stiprios savo propagandos nebuvo, kai mūsų politinės srovės per daug ėmė savavaliuoti, tai lengva buvo pasiūlyti svetimai propagandai. Atsiminkime: Vieningos valdžios idėja buvo sužalota srovų konsolidacijos, kitų vadinamos koalicija.

Kas toliau?

Buvo daug simptomų, jog Sovietų sąjunga ruošiasi didžiui smurtui prieš Lietuvą. Sujudo, kaip niekuomet, požemio komunistų spauda prieš mūsų vyriausybę, ypačiai prieš min. pirm. Merkį ir vid. reik. min. Skučą, pranašaudama greitą fašistinės-smetoninės valdžios galą ir laimainą Lietuvos įsijungimą Sovietų Sąjungon. Šit ir Tasso Telegramų agentūra paskelbė nebūtų dalykų, jog mūsų vyriausybės organai landžioja ir ardą raudonosios armijos igulas.

Kas daryti? Pasiūstį Maskvon užs. reik. min. Urbšį, kad patirtų, iš kur tokie neteisęgin kaltinimai. Va atvyko Kaunan ir įgal. min. Natkevičius, ir atvykęs nušvietė staigią Sovietų užpūtimą Lietuvai. Pirmą jį buvęs draugingas, o nuo ar 10 d. gegužės ūmai virtęs priešinąs. Ar negeriau, sak, būtų į Molotovą nuvykus min. pirm. Merkiui, o ne min. Urbšui? Molotovas viename pasikalbėjime rūsčiai išsižodė, jog tai, kas Lietuvoje darąsi, liečia daugiau vidaus, nekaip užs. reikalus. Min. Taryba nutarė pasiūstį Maskvon vis dėlto min. Urbšį. Juk Lietuvos vidus yra, kaip ir sutartyje nurodyta, mūsų vyriausybės žinioje. Min. Urbšys teiraujasi pas

Pozdniakovą, ar jo atvykimas Maskvoje būtų pageidaujamas. Teiraujasi, bet atsakymo negauna. Grįžus Natkevičiumi savo postą, gauta žinia iš Maskvos, jog Molotovas norįs matyti min. pirm. Merkį ir su juo kalbėtis. Merkys pasiskubino važiuoti...

Iš Maskvos jis praneša, jog gerai būtų, kad Prezidentas parauštų lojalumo laišką Kalininui (mūsiškai būtų – Sovietų Prezidentui). Paabejojau, ar verta toks žygis daryti. Bet min. pirm. pavaduotojas Bizauskas, min. Urbšys, min. Musteikis ir, jei neklystu, min. Skučas, įrodinėjo, jog toks laiškas būtų naudingas. Sutikau. Laiško turinys maždaug toks: Lietuvos santykiai su Sovietais visą laiką buvo labai geri ir draugingi. Lietuva laikėsi, laikosi ir laikysis visų sutarčių, su jais sudarytų, ir nesitars su jokia trečia valstybe taip, kaip būtų priešinąs sovietams. Šis laiškas buvo įduotas min. Urbšui, kuris pirm. Merkio prašomas, važiavo Maskvon. Pirmininkas mat norėjo greitai patirti, kas darosi Lietuvoje ir kas vyriausybės paruošta prieš prasimančius Molotovo jai kaltinimus.

Birželio mėn. 12 d.

Apie 15.30 val. grįžo iš Maskvos min. pirmininkas ir atvyko Prezidentūron tarp 16 ir 17 val. Grįžo labai nuvargintas, nukamuotas. Netrukus atėjo ir v.r. min. Skučas. Trumpai drūtai papasakojo pirmininkas apie savo nemaloniausią vizitą pas Molotovą. Apie 19 val. vakare atvyko manęs pasveikinti (mano vardadienio išvakarėse) Šaulių ir Skautų Sąjungos. O apie 20 val. teko man važiuoti teatran, kur jaunalietaiviai mano garbei turėjo paruošę koncertą. Be manęs, teatre buvo ir keli ministrai su min. pirmininku ir Valst. Kontr. Šakeniu. Nebuvo tinkama, nes Lietuvos sielvartas graužė visus. Tik sugrįžus iš teatro apie 22 val. Prezidentūroje susirinko Ministrų Taryba ir kar. vadovybė (gen. Vitkauskas ir gen. Pundzevičius) iškla-

syti min. pirmininko pranešimo. Pranešta maždaug šiaip.

Molotovas kaltina Lietuvos vyriausybę, jog per savo organus provokuojanti raudonosios armijos karių, klastingai juos viliojanti ir užkampius, kankinimais kvociant, norėdama iš jų išgauti armijos paslapčių. Tai rodo Batajevo, Šaudinco ir dar kurio ten kareivio pasisakymai. Lietuvos vyriausybė tatau žinanti labai gerai, tik nenorinti prisipažinti kalta. Įkarštyje Molotovas apsimetęs nusteibintu, kad ligišiol vid. reik. min. Skučas ir saugumo departamentu direktorius Povylaitis tebesą savo vietoje. Juk abu esą tieki nuskaltusiu, kad jau senai vertęje juodu atiduoti teismui ir nubausti. Molotovo kalba buvusi labai nekultūringa, žvėriškai žiauri. Kalbėdamas svaides visokiais grasinimais Lietuvai. Sovietai, girdi, darą lietuvišką, o Lietuva antisovietišką politiką. Ji neparodžiusi jokio džiaugsmo, jokios padėkos už Vilniaus grąžinimą. Sovietams kariaujant su Suomija, lietuviai, ypatingai jų spauda, reiškę simpatijas suomiams. Gen. Raštikis buvęs vienintelis aukštasis pareigomis, kurs nuodirdžiai palankus Sovietams, bet dėl to palankumo ir šis esąs paleistas iš kar. vado pareigų atsargon. Pirm. Merkys kelis kartus buvęs Molotovo kviečiamas į save, buvęs baramas ir konebveikiamas, tačiau negavęs iš jo jokių suformuluotų reikalavimų Lietuvai. Tokie reikalavimai, baigę p. Merkys pranešimą, galį būti įteikti per min. Urbšį, palikusi dar Maskvoje. Beje, Molotovas ypatingai nirtęs, jog Lietuvos spauda nuteikianti visuomenę labai ne draugingai Sovietų atžvilgiu. Bent pusę valandos plūdęs pirmininką dėl XX amžiaus karikatūros, pajukiančios lietuvių, garbinančius bolševizmą.

Išklause pirm. Merkio pranešimo, posėdžio dalyviai kone visi buvo nuomonės, kad reikia laukti žinių iš Urbšio, nors viameis buvo aišku, jog spėjamieji Maskvos reikalavimai žada labai daug pikto, stačiai baisaus smūgio Lietuvai.

Birželio 13 d.

Mano vardadienis. Atvažiavo mano žmona iš kaimo, iš Užugirio kiemo. Jai pasakiau,

jog mums su vaikais, vyriausybei ir daug kam teks, gal būt, netrukus trauktis iš Lietuvos drauge su mūsų kariuomene, priešinantis Maskvos bolševikų smurtui. Taigi, grįžusi ūkin tesusiedama reikalingus kelionei daiktus ir laukia iš manęs žinios, kur linkui automobilii vykti. Pridūriau, gal Smalininkų linkui, nes Žemaičiuose dar nebuvo raudonosios armijos. Būdamas labai pavargęs, įsakiu nieko nepriimti su sveikinimais. Taigi nesutikau priimti ir arkivyskupo Skvirecko, ketinusio ateiti į mane. Jis telegrama pasveikino mane.

Vakar po posėdžio buvau priminęs pirmininkui Merkiui, kad išsėdamasis apgalvotų projektą, kas darytina šioje, nematyti sunkioje, būklėje. Šiandien laukiau jo vakare ateinant, bet neatėjo. Ir jis Antanas, tai gal norėjo būti namie, kita vertus, nujauchiau jo nesugebėjimą sunkiomis valandomis dairytis ir ką planingo ruošti. Jis tarytum laukė, jog kitas kas už jį padarys, ką jis pats privalėtų daryti. Nesiryzio, sviravo. Mane pasiekė gandas, jog liudininkų ir kr. demokratų šiaš žmonės irgi svarstą kavinii pagautą problemą, katriems geriau nusileisti, rusams ar vokiečiams, į katriuos geriau šlietis, tarytum nebūtų trečios išeities: Priešintis! Kas žino, gal Ašies nusistatymas nusilenkti rusams bolševikams bus padaręs įtakos ir pirmininkui Merkiui? Ir toji nuodėminga mintis mane vargino.

Birželio mėn. 14 d.

Rodos, tarp 11-12 valandos buvo atėjęs ir mane valst. Kontr. K. Šakenis. Jis sakė tik dabar matėsis su adv. Norgelu, kurs patyręs iš vieno vokiečio (man jo pavardė žinoma), jog netrukus sovietai pastatysią Lietuvoje pasieniuose savo sargybas ir stropiai saugosią sienas. Lietuvos kariuomenė būsianti ardoma, skirstoma ir galiausiai paleista. Tokia žinia išgirdęs, paprašiau K. Šakenį kiek galint greičiau ją pranešti min. pirm. Merkiui. Kaip paskum patyriau, Šakenis niekur negalėjęs jo sumedžioti. Tik apie 22 val. vakare p. Merkys atvyko į mane prezidentūron. Visą dieną sakęsis išlėjęsis savo ūkyje Lapiuose.

Knygų rėškla "SAMOGITA"
meniška įriša
knygas bei žurnalus
A. PLENYS
3333 Grassfield Cres., Mississauga,
Ont. L4Y 3J8. Tel. (905) 625-2412

Daug upių vienoje vagoje

Apie Česlovo Senkevičiaus „Ketvirtąją upę“

VYTAUTAS DYVAS

Šioje knygoje yra dvidešimt penki pasakojimai, kurių ilgiausias užima 13 puslapių, o kiti telpa dešimtyje, septyniuose, o gal tik trijuose puslapiuose. Autorius Česlovas Senkevičius čia aptaria eilinių žmonių arba iš eilinių savo vaizduotėje „didžiųjų“ tapusių geras ir sunkesnes dienas. Viskas teka viena vaga ir viena kryptimi – tolyn nuo išei-vikiškos šiandienos nelemtoje laiko srovėje. Yra ramių gyvenimo istorijų („Tiltas“, „Atsakymas“ ir kt.), yra dramatiškų ir tragiškų įvykių („Suakmenėjusios ašaros“, „Tomas Lėvenis“), tačiau kiekvienoje aplinkoje autorius ir jo veikėjai nesiblaško nei skausme, nei nuoskaudoje. Ramiai ir kantriai neša savo lemtį, ramiai ir kantriai autorius pasakoja, kaip gyvenimas vykdo savo nelemus uždavinius.

Nesunku įspėti, kad Č. Senkevičiaus pasakojimų žmonės yra autoriaus sutikti ir pažinti. Taip pat daug kur jaučiama pačio autoriaus patirtis, o „Trys upės“ ir „Ketvirtoji upė“ yra viešai deklaruotos Č. Senkevičiaus gyvenimo upės. Ir štai penkiolikos puslapių apimty suskumbame pažinti autorių – žmogų: susidrausminęs romantikas. Todėl ir visoje knygoje regima romantiko spalva. Čia per galvą nesiverčiančiam, nešūkaujanti, nemaitinanti skaitytui miela spalva. Šios knygos, kaip atgaivos, turėtų ieškoti nesukubą skaitytojai. Knyga priešgyniaus manantiems, kad pasipūtumu, tuštybe, riksmu galima sulaukyti žemės sukimas. Paprastumas, gal net ir pasyvumas, yra autoriaus pasakojimo nuotaikos. Kalba sklandi ir graži, sakiniai neištempti, siužetai nesuraizgyti. Yra nekasdieniško vaizdų ir išsireikšmių, kaip: „Jos (smilgos – V.D.) sustabdo kvepiančių laukų dvelksmą...“, „Tarsi slėpdamasis nuo pakilu-

sios saulės, per akmenį nurieda paskutinis rasos lašelis.“; „... nuosavas kaip pinigė.“; „... ir ieško savo namų rakto kišenėje. Aptilo ir poetai, tokių raktų besigraibdami.“

Apsakymas „Trumpas šiaudelis“ rodo vienišo žmogaus, atsiradusio svetimoje šalyje, pasimetimą. Ieškota artimų žmonių, stengiasi su jais bendrauti, bet kiekvienas jų turėjo savo kelius, į kuriuos viengungis neitilpo. Liko tik ir jį panašių bičiulystė užgigose su alaus stiklu. Našų žmogaus gyvenimą su siekais ir svajonėmis pakeitė buvimas dūmuose ir lengvame svaiguly. Kieno kaltė? Pačios gyvenimo eigos, neleidžiančios pasirinkti, kryžkelėse stumiančios tik į nelemtą pusę.

Panašų įvykį piešia „Suduzęs paveikslas“. Čia taip pat pagrindiniai dirigentai yra praradimas su vienatve, tačiau veikėjas Mykolas Bevardis šiuo atveju prideda ir savo dalį – tuščia-viduriškumą. Nežino, ko ieško, pats nesupranta, ko nori, todėl sėdi ant tvoros, kol virs į nevykelių pusę.

Linksmesnių nuotaikų geras atstovas yra „Metinis balius“. Gražiai ir teisingai (realiai?) aprašomas jau antron gyvenimo pusės besiverčiančių, bet dar nepasiduodančių ir tvarkingai gyvenančių, pasilinksmimų. Atpasakotas menkas įvykis be jokių staigmenų, kasdieniškas ir įprastas, tačiau apstus subtilaus ir kultūringo humoro bei liudi-jas autoriaus pastabumą. Kokie skirtingi vyrų ir moterų siekiai šiame pasilinksmime...

Rinkiny „Ketvirtoji upė“ yra skirtas vyresnio amžiaus lietuviui skaitytojui. Tai šilti, nors kartais skaudūs praeities paveiksai, mūsų daugumos netolimos istorijos trupiniai. Knyga, nors Lietuvoje leista, turėtų būti pasiekiami kiekvienos vietovės išeiviui skaitytojui. Tai atgaiva nuo erzinančių TV programų, nuo spieglies radijo muzikos, nuo spaudos sensacijų. Žinoma, jaunas lietuvis, nors šią knygą skaitytų ir suprastų, kas joje kalbama, niekaip nesugebėtų išgyventi tokių širdies dyglių, kurie suvarstys jo tėvą ar motiną.

Dailininkės Jūratės Juzėnienės viršelis ir visas knygos rūbas, įskaitant puslapių sutvarkymą ir šriftą, yra pagirtini.

Česlovas Senkevičius, KETVIRTOJI UPĖ, „Dienovidžio“ leidinys. Tiražas 1000. Redaktorė Onė Balikonytė. Dailininkė Jūratė Juzėnienė. Vilnius, 2000 m., 196 psl.

Lietuviškoji Kleopatra

Aušra Cicėnaitė, puikiai dainuojanti ir vaidinanti scenos menininkė

EGIDIJUS MAŽINTAS

Grijusi namo Vilniun, dailininkė skuba Muzikos akademijon, kur vaidybinį meistriškumą studijuojantis teatro jaunimas laukia dėstytojos. Aušra Cicėnaitė būsimiems šalies teatro aktoriams perteikia dainavimo technikos paslaptis ir subtilumą. Dailininkė nereta viešnia šventovėse bei koncertų salėse. Liekną, trapi, graži. Gaila, kad menininkė retai kviečiama į televiziją, kur ji tikrai papuoštų lietuviškus serialus puikiais vaidybiniais pasirodymais.

Jei sol. A. Cicėnaitė būtų gimusi didelėje, galingoje, turtingoje šalyje, jos pajamos būtų solidžios, nereikalaujančios užuojautos ir gailėsčio. Deja, tikrovė negailestingai palietė lietuvių menininkus. O ir dažnai šalies biudžetas pakarpomas švietimo ir kultūros mokytojų bei artistų sąskaita. A. Cicėnaitė – lietuviško teatro Kleopatra, nusimena. Ji dirba, rengia vaidmenis, repetuoja, koncertuoja. Šeimoje augančiai dūkrelei – motina darbštumo ir užsispyrimo pavyzdys. Nuovargis, nuolatinės kelionės iš Vilniaus Kaunan, ir atgal, atima daug jėgų, tačiau žiūrovai myli ją, kas stengiasi. O iš senų tėvelių Cicėnų Aušrelė daug ko pasimokė. Gimdytojai ištvėrę okupaciją ir trėmimus, senyvo amžiaus sulaukė dukrelės Aušros. Mielai tėveliai negailėjo, kad jų pirmgi-

mei nieko netrūktų, kad jokių būdų nepatirtų tų skaudžių praradimų ir skausmo valandų, kurių buvo kupina darbščių lietuvių Cicėnų šeima. Kai Kauno muzikinis teatras Vilniun atveža komp. J. Štrauso operetę „Šikšnosparnis, visi skuba bilietų kason, nes Aušrelė, ponų tarnaitės Adelės vaidmenyje. Ir kai prasi-deda linksmi Adelės kupletai, tėvai Cicėnai šluostosi džiaugsmo ašaras – jie laimingi. Jų sunkioje senatvėje susilaukta paguoda dukrelė Aušra yra viena iš Kauno teatro pažibų: skambūs, plataus diapazono, lyrinis sopranas, lengvai bei nuotaikingai gali atlikti ir sudėtingiausias vietas.

Lietuvos solistai: A. Cicėnaitė (dešinėje), V. Prudnikovas ir G. Miliuskaitė po koncerto

Lenkijos lietuvių draugijos choras „Dzūkija“

Giesmės ir dainos iš Lietuvos

Dainininkės Birutės Zalanskaitės garsajuostės

NIJOLĖ BENOTIENĖ

„Tėviškės žiburii“ redakcija pasiekė kelios Birutės Zalanskaitės įrekorduotos garsajuostės išeivijos lietuviams, o ypač muzikos mokytojams, chorvedžiams, instrumentalistams višada įdomu žinoti, kokios muzikos kryptys, naujovės vyrąja Lietuvos muzikos pasaulyje. Susidomėjusi klausiausi dainininkės B. Zalanskaitės religinių giesmių įrašo. Deja, vaizdas liko neentuziaštingas dėl kai kurių priežasčių.

Ilgą laiką tėvynėje viešpatavanti komunistų santvarka, religinė muzika nebuvo puoselėjama. Išeivijos chorvedžiai naudojo karo metu iš Lietuvos atsivežtą repertuarą, kurį, laikui bėgant, patys negausiai papildydavo. Sekmadieninių Mišių ir religinių švenčių progomis, ypač vaikų chorams, reikėjo platesnio repertuaro. Nebuvo kitos išeities, kaip imti angliškų tekstus ir rašyti lietuviškus žodžius. Ne kartą chorų vadovai skundėsi ir apgailestavo vienas kitam, kokią žalą daro išeivijos jaunimui neturėdami tikros lietuvių kompozitorių sukurtos religinės muzikos.

B. Zalanskaitės garsajuostėje „Religinės giesmės“, kaip tik ir randame tas pačias išeivijos mažųjų giedorėlių giedotas ir nugiedotas giesmes: „Dievo pasaulis“, „Geras mano Jėzus“. „Jėzus ieško kur prapulė“, „Ką padarėt vienam“ ir t.t. Tolesniai repertuare dainininkė tęsia vaikų repertuarą, bet įtraukia ir Lietuvos kompozitorių sukurta giesmės. Deja, ir jos visos mums labai gerai žinomos, iš kurių didžioji dalis įrekorduota Anapilio vaikų choro „Angeliukai“, Toronto Maironio mokyklos vaikų. Nenorėčiau būti labai kritiška, tačiau mano nuomone, vaikų repertuaras tikriausiai labiausiai tinka atlikti patiems vaikams, dėl to jis ir yra parašytas siauram balso diapazonui, vaikams pritaikytas žodžiais.

Antroji religinių giesmių garsajuostės pusė – tai mišinys įvairiausioms progoms tinkamų giesmių. Čia ir kalėdinė giesmė „Tylis naktis“, „Sveikas, Jėzus gimusi“, ir Gavėnios giesmė „O motina sopulinga“, ir vėlykinė „Linksma diena“, ir gausybė visokių kitų lietuvių kompozitorių ir verstinių giesmių. Lietuvoje gausu muzikantų, liaudies instrumentų atlikėjų, tačiau garsajuostėje tik kur ne kur panaudotas kanklių ir smuiko akom-

ponimentas, visą dėmesį užleidžiantis monotoniškam giedojimui.

Išeivijos chorvedžiai ir dainininkai jau ne vieną kartą klausytojus yra pradžiuginę įvairioms religinėms progoms skirtų giesmių muzikiniais įrašais. Toronto lietuvių choras „Voklungė“, Klyvlando „Exultate“, Čikagos „Dainava“ ir kiti chorai bei pavieniai solistai, beveik visą laiką darydami įrašus sukaupia progai tinkantį repertuarą ir įrekorduoja, todėl klausytojas lengvai gali sudaryti savo namų muzikinę bibliotekėlę ir progai pasitaikius klausytis atitinkamos muzikos. Galbūt ir Lietuvos atlikėjams nebūtų pro šalį pasimokyti iš išeivijos chorvedžių ir išeivijoje sukaupytų religinių kūrinių atlikimo ir įrašymo tradicijų, kurios niekada nebuvo nutrūkusios.

Garsajuostėje „Protėvių dainos“ įrašyta 32 dainos, iš kurių didelė dalis yra vestulinės, darbu, meilės, šeimos dainos. Senovinių dainų kraitis yra Lietuva, Lietuvos kaimas, todėl išeivijos muzikai visada domėjosi šia dainuojamosios tautosakos rūšimi, kurios kaupti ar puoselėti čia nebuvo nei sąlygų, nei lobyno. Klausantis jaučiame, kad dainininkė B. Zalanskaitė stengėsi kuo tiksliau perteikti dainų charakterius, išlaikydama autentiškumą ir atlikdama jas priderama tarne, instrumentiniu pritarrimu. Šios garsajuostės dainos tiktų tautosaką studijuojančiam jaunimui lituanistiniuose kursuose, muzikos mokytojams ar senovine liaudies muzika besidomintiems asmenims, tačiau neaiškiai girdimi ar tariami ar įrekorduoti dainų žodžiai su-

menkina visą garsajuostės vertę. Išeivija šių dainų nežino, todėl smulkiai išspausdinti ir prie garsajuostės lankstinuku pridėti dainų tekstai būtų labai reikalingi, nes klausantis vien tik melodijos ir nesuprantant žodžių, prarandama labai svarbi pasakojamoji kūrinio dalis.

Ši pastaba tiktų ir trečiajai garsajuostei „Ant tėvulio dvarelio“, kuri yra tęsinys ciklo „Protėvių dainos“. Čia taip pat gausu vestulinių, piršlybų, šeimos dainų. Bendrinė visų dainų nuotaka liūdna, pasakojanti apie jaunos mergaitės atsispyrimą su namais, našlaitėlių raudas, karėvilio atsisveikinimą ruošiantis joti į karužę ir kitos. Tik viena kita daina pajavirinta instrumentiniu pritarrimu, o visos kitos atliktos a-capella.

Garsajuostės lankstinuke dainininkė B. Zalanskaitė trumpai apibūdina įrašytų dainų kilmę. Daug dainų ji išmokusi iš savo tėvelio, iš giminių. Kitos paimtos iš L. Rėzos rinkinio „Dainos“ ar muzikologės J. Čiurlionytės rinkinių. „Visos parinktos dainos man yra kuo nors brangios“ – rašo dainininkė, todėl visa garsajuostė – gal daugiausia dainininkės sukauptas, prisiminimai apipintas ir įrašytas jos muzikinio „veido“ atspindys. Reikia džiaugtis, kad nykstančią liaudies dainą Lietuvos kaime muzikos mokytojai, etnografi, dainininkai skuba išsaugoti, užrašydami ir įrekorduodami jas ateities kartoms.

Red. pastaba. Norintieji gauti čia minėtą garsajuostę te-sikreipia į jų autorę: Birutę Zalanskaitę, Liškiavos 12-26, Druskininkai, Lithuania.

TEOFILIJA ŽEMAITYTĖ

Lietuvos žiburėliui

Neužgesk, Lietuvos žiburėli,
Nei Tėvynėj, nei žemėj visoj!
Iš pilkų pelenų prisikėlęs,
Jau neleisk mums paskęsti
tamsoj.

Bet uždeki tuos židinius mūsų –
Jie išblėso, jie laukia ugnies.
Be Dangaus šviesulių mes
pražūsim...

Lai tamsa pragaistin nualmės!

Kad bent kiek prašviesėtų mūsų
veidas:
atpažintų – kas brolis, sesuo.
Žibury – tas širdin nusileidęs –
Amžinai nenustotų šviesuot.
Marijampolė,
2000.VI.28

Debesys nuo Jordano

O kaip man pasiekti Jordaną,
Pasemt nors lašėlį vandens?!
Bet vėjas ir debesys gano:
Galbūt lig manęs atridens.

Jordanas ir juos atgaivina,
Jėgų kada ima stokoti,
Praplaukia jie virš vandenyno –
Galbūt Lietuvoj apsisotos.

Padangės kelevių nežinom,
(nesyk ir lietaus paprašai),

svečiai galbūt iš Palestinos –
tie Viešpaties Krikšto lašai.

Tad ko gi man skrist prie
Jordano,
Ir kas gi sparnus man gali duot?!
Per lietu einu – galvą mano
gal šlaksto Jordano vanduo...
2000.VI.30

Gal tu buvai

Atėjo ji labai neiškiu veidu,
be šypsenos ir be gėlių,
[butą jos neišleida:
aš užimta, svečiuotis negaliu.

Ir užtrenkiau duris, o ji stovėjo,
skambutį dunų pakartojo dar,
Burnoj gal kėsnio duonos
neturėjo,
širdį gal knivina žaizda.

Po žemės saule vaikščiodams

neklausė:
„Ar negirkšnoj, dorybių ar turi?!
Mes – pagal Tave – esam broliai,
sesės,
kodėl tik šypsantiems mes
atveriam duris?!

Širdis dėl atimto mes užveriam
lengvai.
Gal čia už durų TU, Viešpatie,
buvai?!
2000.VII.20

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Geriausi 1999-2000 metų bendrojo lavinimo mokyklų vadovėlių ir mokslo priemonių autoriai bei leidyklos susilaukė premijų. Švietimo ir mokslo ministerijos pranešimu, buvo atrinkti septyni autoriai bei leidyklos. Atranką atliko Bendrojo ugdymo taryba, atsižvelgdama į moksleivių, mokytojų bei tėvų nuomones ir žinovų siūlymus. Pirmojo ir antrojo laipsnio premijas laimėtojas įteikė švietimo ir mokslo ministeris K. Platelis, linkėjęs ir toliau mažinti vadovėlių kainas, leidybių rinktis ne tokias brangias medžiagas. ELTA pažymi dvylika premijas gavusių asmenų ir septynias leidyklas.

„Balsai iš toli“ – tai užsienio lietuvių literatūros kūrybos almanachas, išleistas tautinių mažumų ir išeivijos departamento. Paruošė – Alf. Kairys, Ant. Andrijonas, dail. E. Mockevičienė. Kaip ELTA rašo, leidinyje sudėti 23 autorių, gyvenančių Gudijoje, Latvijoje, Lenkijoje, Rusijoje ir Ukrainoje eilėraščių, vaizdėlių, apsakymėlių, publicistikos bandymai. Knygos sutiktuvės įvyko Vilniaus apskrityje A. Mickevičiaus viešiojoje bibliotekoje š.m. spalio 20 d.

Poetė Eglė Juodvalkė Lietuvoje išleido pirmąją savo prozos knygą „Cukraus kalnas, arba lietuvis cukrininkės nuotykių Amerikoje ir kitose egzotiškose šalyse“.

Pačiai autoriui dalyvaujant knygos sutiktuvės įvyko š.m. spalio 10 d. Rašytojų klube Vilniuje. Knygoje autorė pasakoja apie diabeto ligą, pasireiškusią dar vaikystėje, inkstų ir kasos persodinimo išgyvenimus, sveikatos apsaugos sistemą JAV-bėse ir Vokietijoje. Paličiama ir išeivijos kultūrinė veikla, autorė prisimena savo kūrybinį kelią, darbą radijo stotyje, pateikia išpūdžių iš kelionių po įvairias pasaulio šalis. Kaip ELTA pažymi, poetė Čikagos universitete studijavo slavistiką, Carbondale – teatro meną. Yra išleidusi keletą savo poezijos rinkinių – „Jei tu paliesi mane“, „Pas ką žiedas žydi“, „Mnenosinės vėrinys“. Pastarasis išleistas Vilniuje 1996 m.

„Lietuvių patarlės ir priežodžiai“ – Lietuvių literatūros ir tautosakos instituto numatytas penkias tomais leisti veikalas jau išvydo dienos šviesą – pasirodė pirmasis jo tomas, kurio sutiktuvės įvyko š.m. spalio 18 d. Kaip ELTA pranešė, pirmasis tomas aprėpia A-D raides imtinai. Knygoje pateikta daugiau kaip trys tūkstančiai patarlių ir priežodžių tipų, kurių kiekvienas turi iki kelių šimtų variantų. Nurodomi pastarųjų šaltiniai ir vietovės, pateikiamos pastabos, komentarai. Spausdinami esamų atitikmenų tekstai rusų, lenkų, latvių, anglų ir vokiečių kalbomis. Pateikiamas patarlių ir priežodžių pažodinis vertimas į rusų ir vokiečių kalbas. Įvadą šiam pirmajam tomui parašė prof. Kazys Grigas, leidinio meninę dalį tvarkė dail. Alf. Žvilius. Pasak tautosakininkės L. Kudirkienės institute yra sukaupta didelė gausybė patarlių ir priežodžių rankraščių.

M. K. Čiurlionio 125-tosios gimimo metinės, be to proga vykusių ir tebevykstančių renginių, š.m. rugsėjo 19 d. gražiai buvo paminėtos ir Lenkijoje, Varšuvos Karališkųjų mokyklų parke esančiame žymaus politinio veikėjo ir pianisto Ignaco Pendereckio muziejuje. Kaip ELTA rašo, vakarą vedė Varšuvos M. K. Čiurlionio kultūros ir mokslo dr. jos pirmininkė, knygos apie Čiurlionio gyvenimą Lenkijoje autorė Jadvyga Siedlecka. Koncerte kūrinius atliko M. K. Čiurlionio kvartetas. Vadovas Saulius Lipčius sakė, kad šiuo koncertu pradėtas minėjimas užsienyje, nes po to buvo koncertuota Čekijoje, Vokietijoje, Prancūzijoje ir Švedijoje. Varšuvos minėjime pasirodė lenkų pianistas Janas K. Broja, skambinės Čiurlionio ir Šopeno kūrinius. Pasisekimo susilaukė solistė Asta Kriščiūnaitė, dainavusi Juozo Naujalio ir Fr. Šuberto dainas. Su Čiurlionio daile minėjimo dalyvius supažindino Kauno M. K. Čiurlionio muziejaus darbuotojas Darius Kučinskas. Minėjimą Varšuvoje surengė Lietuvos ambasada Lenkijoje kartu su Varšuvos M. K. Čiurlionio mokslo ir kultūros dr. ja bei Mazowiecko vaivadijos kultūros ir meno centru.

Tarptautinis antrasis odos dailininkų simpoziumas „Knyga“ pasibaigė š.m. spalio pradžioje Vilniuje. Dalyvavo 26 dailininkai iš Lenkijos, Latvijos, Estijos ir Anglijos. Jų kūrinių parodą surengė galerija „Kairė – dešinė“. Simpoziume pasidalinta patirtimi apie įvairius knygų apipavidalinimo būdus. Kaip ELTA rašo, pasak odos meno žinovų, knygų įrašimas slepia daugybę technologinių bei meninių galimybių. Odininkystė Lietuvoje prasidėjusi jau IX šimt., o jau nuo 1542 m. veikė odininkų cechais; netrukus susiorganizavo ir knygrišiai. Šių laikų odos dailininkai savo darbams ieško naujų techninių būdų.

Šveicariškų leidinių skaitykla atidaroma Kauno viešojoje bibliotekoje. ELTOS pranešimu, jau gauta 600 knygų siunta ir įranga. Mokantieji vokiškai ligi šiolei galėjo naudotis bibliotekos vokišku skyriumi. Dabar ta pačia kalba praturtinama biblioteka šveicariškais knygomis. Skaityklą įsteigė „Šveicarijos-Baltijos tinklas“ (Swiss Baltic Net). Tikslas – plėsti akademinis ir mokslo ryšius tarp Šveicarijos ir Baltijos valstybių. Skaitykla bus nuolat papildoma naujaisiais šveicarų rašytojų kūrinių, žurnalais apie Šveicariją ir kt. Kultūrinius ryšius su Lietuva šveicarai pradėjo nuo mažesnių miestų, atidarydami skaityklą Šiauliuose. Bus siekiama atgaivinti sovietmečiu nutrūkusius Lietuvos ir Šveicarijos ryšius. Su tuo užmoju prisimenamas ir šveicaras dr. Juozas Ere-tas, gyvenęs Lietuvoje iki okupacijos, daug nusipelnęs lietuvių tautai, sparčiai judindamas visuomeninį bei kultūrinį gyvenimą, įsteigęs pirmąją Lietuvos telegramų agentūrą ELTA, daug rašęs apie Lietuvą joje jau nebegyven-damas. **Šnk.**

Lietuvių stalas Camp Borden bazėje, kur studijuoja Lietuvos karininkai, tautybių diena

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: 416 532-3400 ir 532-3414
FAX: 416 532-4816
Anapilyje telefonas: 905 566-0006

KASOS VALANDOS: pirmadieniai, antradieniai ir trečiadieniai nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniai ir penktadieniai nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštadieniai nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmadieniai nuo 8.45 v.r. iki 12.45 v.p.p. ANAPILYJE: sekmadieniai nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.; antradieniai nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniai ir penktadieniai nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v.

AKTYVAI per 60 milijonų dolerių

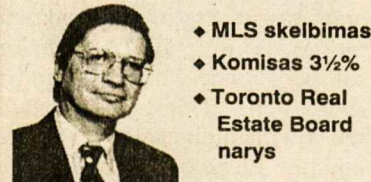
MOKA UŽ:	IMA UŽ:
90-179 d. term. ind. 4.20%	Asmeninės paskolas nuo 8.50%
180-364 d. term. ind. 4.70%	
1 metų term. indėlius 4.85%	Sutarties paskolas nuo 8.50%
2 metų term. indėlius 5.10%	Nekiln. turto paskolas: Su nekeičiamu nuosimčiu 7.70%
3 metų term. indėlius 5.15%	1 metų 7.70%
4 metų term. indėlius 5.20%	2 metų 7.75%
5 metų term. indėlius 5.30%	3 metų 7.85%
1 metų GIC-mėn. palūk. 4.60%	4 metų 7.95%
1 metų GIC-met. palūk. 5.10%	5 metų 8.00%
2 metų GIC-met. palūk. 5.35%	
3 metų GIC-met. palūk. 5.40%	Su keičiamu nuosimčiu 1, 2, 3 metų 6.75%
4 metų GIC-met. palūk. 5.65%	
5 metų GIC-met. palūk. 5.70%	
RRSP, RRIF ir OHOSP	
"Variable" 3.80%	
RRSP ir RRIF-1 m.term.ind. 5.10%	
RRSP ir RRIF-2 m.term.ind. 5.35%	
RRSP ir RRIF-3 m.term.ind. 5.40%	
RRSP ir RRIF-4 m.term.ind. 5.65%	
RRSP ir RRIF-5 m.term.ind. 5.70%	
Taupomąją sąskaitą iki 2.00%	
Kasd. pal. taupymo sąsk. 2.00%	
Kasd. pal. čekių sąsk. iki 2.00%	
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk. 2.50%	

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgicijus iki 75% (kainoto turto vertės (iki \$250,000)). Pardudame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

Kiti patarnavimai "INTERAC-PLUS" kortelė

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

RUBY REAL ESTATE LTD.
REAL ESTATE BROKER
27 John Street, Toronto

Victor Rudinskas, Broker
Tel.: 416 249-7829

ADVOKATAS
VICTOR RUDINSKAS
Tel. 416 240-0594

27 John Street, Toronto,
Ontario M9N 1J4
(arti Lawrence Ave.W.
ir Weston Road)

LEDAS REFRIGERATION

AIR CONDITIONING & HEATING
Taisau ir įvedu

- Centrinės šildymo ir A/C sistemos
 - Skalbimo mašinos, džiovintuvus
 - Oro drėkintuvus (Humidifiers)
 - Indų plovimo mašinos, viryklas
 - Šaldymo sistemos, šaldytuvus
 - Atlieku dujų, vandentiekio (plumbing), elektros darbus.
- Skambinti R. Jareckui
tel. 416 370-3539 arba 905 502-9614
(Nemokamai atvažiuojui įkainoti)

ROCK OF EUROPE INC.
GRANITO PAMINKLAI, BRONZOS LENTOS

AUKŠTOS KOKYBĖS DARBAS
GERIAUSIOS RŪŠIES GRANITAS
PROFESIONALUS PATARNAVIMAS
RAŠTIŠKA GARANTIJĄ

(416) 232-1250
83 SIX POINT ROAD
(I PIETUS NUO BLOOR, NETOLI ISLINGTON)
TORONTO, ON M8Z 2X3

ROYAL LEPAGE

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižaduo mielai ir sąžiningai patarnauti

Lina Kuliavienė

2320 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P2
Tel. 416 762-8255 FAX 416 762-8853

VISAIS NEKILNOJAMO TURTO KLAUSIMAIŠ
– PARDAVIMU AR PIRKIMU –
sąžiningai patarnausiu.

PIRMIAUSIA PRAŠAU SKAMBINTI

TEODORUI STANULIUI, B.A.

Associate Broker

Tel. 416 769-1616; faksas 416 769-1524.
RE/MAX WEST REALTY Inc., 1678 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A9

Lietuvos krepšinio vyrų rinktinė, su vadovais ir treneriais, laimėjusi bronzos medalį XXVII-toje Pasaulinėje olimpiadoje Sydney mieste, Australijoje. Ši komanda antrame susitikime vos neįveikė JAV žymūnų, pralaimėjusi tik 85:83 santykiu. Tokia pasekmė labai išgarsino Lietuvos vardą visame pasaulyje

SPORTAS

"Aušros" žinios

Metinis kalėdinis "Aušros" sporto klubo pobūvis įvyks gruodžio 5 d., 6.30 v.v. Prisikėlimo parapijos salėje. Visi kviečiami dalyvauti. Įėjimas \$5 šeimai. Klubo nariai, tėvai, vadovai, treneriai atsisėda aprangą ir sportinius batų, kad galėtų dalyvauti krepšinio rungtynėse. Atvyks ir Kalėdų senelis, bus loterija.

Lengvoji atletika

Šiaurės Amerikos baltiečių ir lietuvių lengvosios atletikos pirmenybėse š.m. rugsėjo 9-10 d.d. Oakville, Ont. dalyvavo 52 lengvaatlečiai, kurių dauguma buvo lietuviai. Pirmenybes organizavo ŠAL-

FASS-gos lengvosios atletikos k-tas, vadovaujamas Algio Malinausko. Varžyboms vadovavo B. Wilkinson, sek. Irena Wilkinson-Malinauskaitė, vyr. teisėjas Algirdas Bielskus. Buvo pagerinti du rekordai – triušolio (V. Dvareckaitė Kliv. "Žaibas") ir rutulio stūmimo (E. Venclauskas Kliv. "Žaibas"). Iškilusių sportininkų tarpe minėtinas Toronto "Aušros" klubo dalyvis Gintaras Batūra, laimėjęs vyrų rutulį (12.35 m), diską (36.96 m) ir ietį (44.06 m). Be aukščiau paminėtų, pirmenybėse pasivymėjo K. Ezerinš, M. Hudgins-Ezerskytė, P. Sergautis, A. Petrauskas, A. Jergautytė, M. Stempuzis, M. Stončiūnė, M. Murza ir A. Jaraškaitė. Inf.

Nuotr. R. Puterio

KANADOS ĮVYKIAI

(Atkelta iš 1-mo psl.)

Kiti Kanados miestai, kaip Edmontonas bei Halifaksas, turi šiukšlių perdirbimo įrengimus, kurie brangiai kainuoja ne tik įrengti, bet ir naudoti, tačiau ten apie 70% šiukšlių perdirbama. Ankstesnė studija rodo, jog kainuotų apie \$38 milijonai per metus, kad sumažintų Toronto šiukšles 50-čiu nuosimčiu. Taigi šiuo metu Toronto šiukšlių ateitis yra labai neaiški. O jų yra daug: gyvenamieji rajonai pagamina 780,000 tonų, o pramoniniai rajonai 613,000 tonų per metus.

Carlos Delgado, Toronto beisbolo Blue Jays komandos žaidėjas, buvo The Sporting News žurnalo išrinktas lygos geriausias "metų žaidėjas", surinkęs 164.5 balsų ir palikęs antroje vietoje Kolorado Rockies žaidėją su 38 balsais. Ta garbė jam atiteko vos keletai dienų praėjus po naujos keturių metų darbo sutarties pasirašymo su Blue Jays vadovybe, vertą \$68 milijonų.

"Halloween" vaikštynių metu kanadiečiai vaikai renka pinigų UNICEF, Jungtinių tautų beturčių/beteisių vaikų rėmimo organizacijai. Tokia tradicija pradėta 1955 metais ir per tą

laiką po vieną ar keletą centų buvo surinkta net \$72 milijonai. Vien praeitais metais Kanadoje buvo surinkta \$3.2 milijonai, iš kurių \$800,000 Ontario provincijoje. Kiekvienas vaikas vidutiškai surenka po \$2 ir tai užtenka nupirkti skiepų nuo tymų 25-iesiems vaikams ar daržovių sėklų vienai mokyklai aprūpinti.

Du kanadiečiai rašytojai laimėjo šių metų Kiriya Pacific Rim Book Prize premijas už savo knygas. Torontietis Michael Ondaatje laimėjo už romaną Anil's Ghost, nors jame nėra nieko surišto su Ramiojo vandenyno krantais – veiksmas vyksta Sri Lanka saloje. Antras premiją laimėjęs kanadietis yra Vankuverio gyvenęs Michael David Kwan už Things That Must Not Be Forgotten, savo vaikystės atsiminimus karo metu Kinijoje. Premijos vertos \$15,000 (JAV) ir jas skiria San Francisco universiteto Kiriya institutas.

Valstybės revizoriaus pranešimas tapo gudriais liberalų politiniais įėjimais nustumtas į žiniasklaidos užkulius. O tame pranešime buvo gana daug aštrios kritikos valdančiajai partijai už netikslų finansų tvarkymą. Ypač buvo puolama Darbo jėgos (Human Resources) ministerija už \$3 milijonų biudžeto išlaidas, kurios didelė dalis buvo neproduktingai iššvaistytos be atitinkamų atskaitomybės dokumentų, nerasta tariamai ministerijos pastangomis įsteigtų "30,000 naujų darbų chroniškos bedarbystės rajonuose", neatsakingai ir nepelningai privatizuoti oro uostai; indėnų rezervatams išduodami dideli kiekiai įvairių vaistų be jokios atskaitomybės ir visa eilė kitokių bevertų. Tenka pridėti, kad ir ankstesnės kritiškos valstybės revizoriaus pranešimai, nors ir būdavo komentuojami parlamente bei žiniasklaidoje, tačiau

Žinios iš Lietuvos

KREPŠINIS: Pagaliau Kauno "Žalgiris" atsibudo ir ULEB Eurolygos varžybose išvykoje 92:74 nugalėjo stiprią Atėnų "Peristeri" (Graikija) komandą ir Kopenhagą (Danija) "Magic Great Danes" komandą 97:68. Suprolygoje Vilniaus "Lietuvos rytu" krepšininkai svečiuose 69:87 pralaimėjo Vilerban ASVEL (Prancūzija) klubui. NEBL (Šiaurės Europos lyga) Šiauliu "Šiauliai" pralaimėjo vietos Den Helder "Conecto" komandai 63:64. R. Saportos taurės varžybose Vilniaus "Sakalai" namuose pralaimėjo Bonos "Telekom Basket" krepšininkams 89:102. Moterų Eurolygos pirmosiose rungtynėse Vilniaus "Lietuvos Telekomo" krepšininkės namuose pralaimėjo Kom "Pool Comense/Minitransport" (Italija) klubui 67:78. Pažymėtina, kad varžovėms padėjo laimėti lietuvė Jurgita Streimikytė-Virbickienė, įmetusi į mūsiškių krepšį 22 taškus.

IMTYNĖS: Rostock (Vokietija) vykusiose tarptautinėse graikų ir romėnų imtynių varžybose, kuriose dalyvavo Lietuvos, Lenkijos, Suomijos ir Vokietijos sportininkai, Lietuvos atstovai jaunių (iki 19 metų) nugalėtojais tapo V. Venckaitis (iki 58 kg), V. Sysojevas (iki 63 kg), A. Stankevičius (iki 76 kg) ir M. Klimas (iki 130 kg). V. Sidlauskas (iki 85 kg) užėmė antrąją vietą ir E. Rapsiukevičius (iki 54 kg) penktąją.

MARATONAS: Frankfurt (Vokietija) vykusiose maratone Lietuvos bėgikė Vilija Birbalaitė tarp moterų užėmė šeštąją vietą. Vilija 42 km 195 m nuotolį įveikė per 2 val. 38 min. 28 sek. ir nuo nugalėtojos, Kenijos bėgikės, atsiliko 7 min.

PAROLIMPIADA: Sydney parolimpinėse žaidynėse Lietuvos atstovai iškovojo 2 sidabro medalius ir 1 bronzos užimdami 57-ąją vietą. Už sidabro medalius jiems atiteko po 20,000, o už bronzos 15,000 litų.

FUTBOLAS: Pasibaigus sezonui, komandos išsidėstė taip: 1. Kaunas, 2. Žalgiris, 3. Atlantas, 4. Ekranas, 5. Karėda, 6. Nevėžis, 7. Dainava, 8. Polonija, 9. Atl. – Inkaras. V.P.

tuo ir pasibaigdavo: niekas atskaitingas už betvarkę bent viešai nebuvo nubasutas, neatrodo, kad ir duotos rekomendacijos būtų buvę įgyvendintos. O Darbo jėgos, kaip ir Pramonės ministerijos finansai atrodo gali būti lengvai nukreipiami į politiškai svarbias vietas.

Holokausto atminimo savaitė, šiemet jau 20-ji, Toronte buvo pradėta spalio 28 dieną. Per 12 dienų joje dalyvavo apie 125 autoriai, parodyta eilė filmų, vyko grupinės diskusijos, dalyviai pasakojo savo išgyvenimus koncentracijos stovyklose bei getuose. Torontieškė autorė (1980 m. autobiografija One Who Came Back) Anita Mayer, kuri dalinosi ta pačia lova su Anne Frank (kuri Amsterdamė slepėmėsi rašė dienoraštį, po karo išleista daugeliu kalbų) Auschwitzo kacetė, pasakojo, kad ir dabar nemažai išlikusių gyvų po holokausto neįstengia pasakoti apie savo žiaurius patyrimus. Holokausto atminimo savaitė baigėsi lapkričio 9 dieną, lygiai 62 metams praėjus nuo vadinamosios Kristallnacht, kada naciai daužydami žydų krautuvių bei namų langus, degindami jų knygas ir išniekindami jų maldos namus-sinagogas, pradėjo žydų naikinimo vajų Vokietijoje. G.K.

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

AKTYVAI per 118 milijonų dolerių

MOKAME

3.65% už 30-89 d. term. indėlius
4.20% už 90-179 d. term. indėlius
4.70% už 180-364 d. term. indėlius
4.85% už 1 m. term. indėlius
5.10% už 2 m. term. indėlius
5.15% už 3 m. term. indėlius
5.20% už 4 m. term. indėlius
5.30% už 5 m. term. indėlius
4.80% už 1 m. GIC mėn. palūk.
5.10% už 1 m. GIC invest. pažym.
5.35% už 2 m. GIC invest. pažym.
5.60% už 3 m. GIC invest. pažym.
5.65% už 4 m. GIC invest. pažym.
5.60% už 5 m. GIC invest. pažym.
3.80% už RRSP & RRIF ind. (var.rate)
5.10% už RRSP & RRIF 1 m. term. ind.
5.35% už RRSP & RRIF 2 m. term. ind.
5.40% už RRSP & RRIF 3 m. term. ind.
5.65% už RRSP & RRIF 4 m. term. ind.
5.60% už RRSP & RRIF 5 m. term. ind.
3.00% už OHOSP (variable rate)
2.00% kasd. palūkanų čekių sąsk.
5.50% už JAV dolerių 1 metų GIC
2.50% už JAV dol. kasd. pal. sąsk.

IMAME

už asmenines paskolas nuo 8.50%
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages) su – nekeičiamu nuosimčiu (fixed rate)
1 metų 7.70%
2 metų 7.75%
3 metų 7.85%
4 metų 7.95%
5 metų 8.00%
– su keičiamu nuosimčiu 6.75%

DUODAME

- asmenines paskolas iki \$250,000
- mortgicijus iki 95% (kainoto turto)
- riboto kredito paskolas (Line of Credit)
- komerciniais mortgicijais

Nuosimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje

NEMOKAMI PATARNAVIMAI

SĄSKAITŲ ĮŠLAIKYMAS • KREDITO IR DEBITO KORTELEŲ ČEKIAI • PINIGINĖS PERLAIDOS (MONEY ORDERS) KELIONĖS ČEKIAI (TRAVELER'S CHECKS)

PASLAUGOS TEIKIAMOS INTERNETUI
GALITE PATIKRINTI SAVO BALANSĄ AR APMOKĖTI SĄSKAITAS APLANKYDAMI MŪŲ TINKLALAPĮ: www.parama.net
Elektroninis paštas: parama@total.net

KITOS PASLAUGOS

KELIONIŲ APDRAUDA NARIAMS IR GVEČIAMS IŠ KITŲ KRAŠTŲ PERSIUNTIMAS PINIŲ (WIRE TRANSFERS) Į LIETUVĄ IR KITUR

IEŠKOTE DOVANOS?

PARDUODAME LIETUVOS BANKO PROGINES MONETAS

KASOS VALANDOS:

Pirmad., antrad. ir trečiad. nuo 9 v.r. – 3.30 v.p.p.
Ketvirtadieniai ir penktadieniai nuo 9 v.r. – 8 v.v.
Šeštadieniai nuo 9 v.r. – 1 v.p.p.

SKYRIAI:

1573 Bloor St.W., Toronto ON M6P 1A6 Telefonas: 416 532-1149
2975 Bloor St.W., Etobicoke ON M8X 1C8 Telefonas: 416 207-9239

SMITH MONUMENT CO. LTD.

(nuo 1919 metų)

- Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
- Puošiamie lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
- Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
- Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.

Skambinti tel. 416 769-0674

Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair),
Toronto, Ontario M6N 3P7

Sutton
GROUP

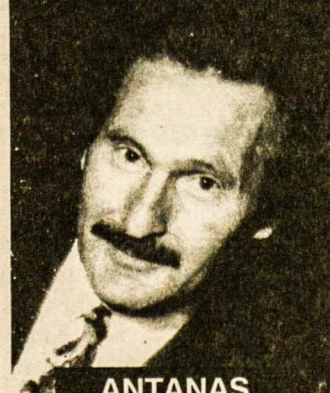
PAŽADU JUMS

24 valandų

tarnybinės paslaugas,
greitą dėmesį,
sąžiningumą,
išsamią informaciją.
Prašau skambinti šandien

tel. 416 236-6000

pirkimo ar pardavimo klausimais

ANTANAS
GENYS

sutton group – assurance realty inc. realtor
5415 Dundas St. West, Suite 300, Etobicoke, Ont. M9B 1B5

Queen Travel
International Ltd

ALGIS
MEDELIS

133 Roncesvalles Ave.,
TORONTO, Ont. M6R 2L2 Tel. 416 531-4800

KELIONĖS Į VISUS KRAŠTUS VISOMIS ORO LINIJOMIS!

Į LIETUVĄ KELIONES paruošiu geriausiomis kainomis ne tik iš Toronto, bet ir iš kitų, kad ir tolimiausių Kanados vietovių.

TEIRAUKITĖS APIE GERIAUSIAS SEZONO KAINAS

IKI LAPKRIČIO PABAIGOS A. MEDELIS YRA ATOSTOGOSE.

Tuo metu skubiais kelionių reikalais kreipkitės angliškai į bendradarbę Lidiją telefonu 416-531-8110, arba Margaret, tel. 416-531-4800. Mano klientams bus duodama atitinkama nuolaida.

Pas mane atvažiuoti nėra būtina – keliones sutvarkau paskambinus telefonu. Bilietus pristatau X-PRESS paštu. Toronto įstaigoje būnu trečiadieniais tarp 11 ir 17 valandos.

ALGIS MEDELIS

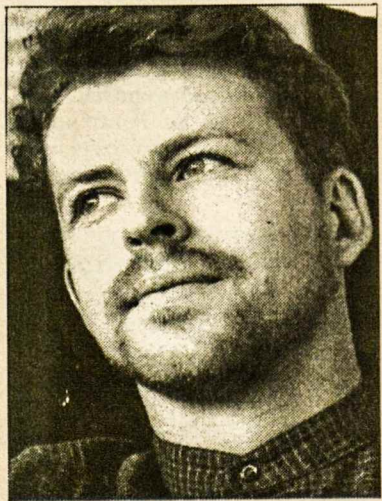

MEDELIS CONSULTING
45 Forest Heights Str., Whitby, Ont. L1R 1T7
Tel. 1-905-666-9086 FAX 1-905-666-9183
ALGIS AR STEFA MEDELIAI

Visos paslaugos atskleidžiant Jūsų giminės iš Lietuvos, arba Jums skrendant į Lietuvą. Kreipkitės visomis savaitės dienomis, išskyrus trečiadienius. PER 7 DARBO DIENAS JŪSŲ GIMINĖMS LIETUVOJE TIESIAI Į RANKAS PERDUODAM AMERIKIETIŠKUS DOLERIUS. GARANTUOTA!

Pianistas Rokas Zubovas

M. K. Čiurlionio provaikaitis, Saint Xaver universiteto Čikagoje profesorius, R. Zubovas gimė ir augo Lietuvoje. Muzikos mokslus pradėjo Kauno J. Naujalo vidurinėje meno mokykloje, tęsė Lietuvos muzikos akademijoje ir jau tada tapo vienu geriausių, premijomis pažymėtu M. K. Čiurlionio kūrybinių atlikėju. Vėliau tobulinosi

ROKAS ZUBOVAS

Šveicarijoje ir JAV-bėse. Koncertavo daugelyje Lietuvos miestų, Bulgarijoje, Rusijoje, Graikijoje, Šveicarijoje, o kaip iškilus pianistas su rečitaliais sėkmingai pasirodė Niujorke, Vašingtone, Bostone, Los Angeles, San Francisco, Seattle, Čikagoje ir kt. Jo koncertai buvo transliuojami klasikinių radijo stočių. Čiurlionio kūrybą, paruošę paskaitas koncertus "Čiurlionio pasaulis" bei "Čiurlionis. Kelias į garso vaizdžius", įrašė Čiurlionio fortepijoninius ciklus į kompaktinę plokštelę.

Pianisto Roko Zubovo pasiūlyti visi kviečiami į Toronto Lietuvių Namus š.m. gruodžio 3, sekmadienį, 2.30 v.p.p. Ten įvyks M. K. Čiurlionio muzikos popietė, kurią rengia KLB Toronto apylinkės valdyba.

Posėdžiauja KLB tarybos nariai septynioliktąjį suvažiavimo trečiojoje sesijoje Hamiltone š.m. spalio 28 d. Nuotr. R. Kurienės

Kanados lietuvių veiklos rūpesčiai

Metinis Kanados lietuvių bendruomenės krašto tarybos suvažiavimas

IRENA ROSS

Spalio 28, šeštadienio rytą, į Hamiltono Jaunimo centro salę atkeliavo KLB krašto tarybos XVII-tojo suvažiavimo trečiosios sesijos dalyviai. Suvažiavime dalyvavo 44 tarybos nariai iš įvairių vietovių – Toronto, Hamiltono, Oakvillės, Delhi, Londono, St. Catharines, Otavos, Montrealio ir Vankuverio. Šiemet pasigedome atstovų iš Vasagos, Rodney, Vindsoro, Vinipego, Kalgario ir Edmontono. Taip pat dalyvavo 40 svečių (klausytojų ir gražus būrys KLSJ narių). Mat suvažiavimo programa buvo dviejų dalių: pirmą dalį buvo skirta KLB veiklos pranešimams ir svarstyms, o antrą dalį svarstyboms tema "Tautos kryžkelės".

Sesiją pradėjo KLB valdybos pirm. Algirdas Vaičiūnas, pakviesdamas sugiedoti Kanados himną. Po to sekė Hamiltono Aušros Vartų parapijos klebono tėv. Juvenalio Liaubos, OFM, invokacija. Prezidiumą sudarė, pirmą kartą pirmininkavo Rūta Kličienė, Otavos KLSJ pirmininkė, sekretoriavo Silvija Piečaitienė ir Marija Vasiliauskienė (abi KLB valdybos narės). Mandatų komisiją sudarė Aurelija Karasiejūtė ir Petras Otto.

Sveikinimai ir apdovanojimai

Priėmus pateiktą darbotvarkę vyko svečių pristatymas ir sveikinimai. Pirmiausia dalyviams pasveikino Lietuvos ambasadorius Kanadoje Rimantas Šidlauskas. Su juo šiame suvažiavime dalyvavo ambasados patarėjas Vaidotas Verba. Dalyvių tarp turėjome naujai perrinktą PLB valdybos pirm. Vytautą Kamantą su ponija Gražina iš JAV. Pasveikinęs suvažiavusius, PLB pirmininkas apdovanojo raštišku įvertinimu lietuvių pasitarnavusius asmenis ir taip pat įteikė po naujai sukurta PLB vėliavėlę bei simbolinę dovaną: dr. Juozui Sungailai, buvusiam PLB pirmininkui; dr. Petriui Lukoševičiui, buvusiam pirmam PLB atstovui Lietuvoje; Vincui Piečaičiui ir Ramūnei Jonaitienei, XI-osios lietuvių tautinių šokių šventės kopirmininkams; Ritai ir Juozui Karasiejams, tos pačios šventės me-

no vadovams; Audriui Šileikai ir kun. Edmundui Putrimui už per paskutinius trejus metus atliktą darbą buvusioje PLB valdyboje. Kaip ŠALF'o pirmininkas Audrius Šileika pasveikino susirinkusius. Buvo perskaitytas sveikinimas KLB tarybos pirmininkės Gražinos Ignaitytės.

Pranešimai

Pirmiausia prabilo KLB valdybos pirm. A. Vaičiūnas, paminėdamas svarbiausius praėjusių metų renginius – Lietuvos prezidento Valdo Adamkaus sutiktuves, Tautinių šokių šventę; KLB žinybas esąs jau paruoštas spausdinimui. Išd. Arūnas Morkūnas pateikė finansinę apyskaitą. Revizijos komisijos pirm. Joana Kuraitė-Lasienė siūlė, kad į valdybos protokolus būtų įtrauktos mėnesinės finansinės apyskaitos, kad kiekviena veikianti valdybos komisija pradžioje veiklos metų pristatytų savo numatytą biudžetą ir kad valdyba nustatytų sumą pinigų, kurią komisija galėtų išleisti be valdybos balsavimo. Tuos pasiūlymus buvo nubalsuota priimti. Revizoriaus pranešimą anglų kalba pateikė buhalteris R. Chaplin. Jis vėl buvo perrinktas tom pareigom ateinantiems metams.

Dr. Rasa Mažeikaitė, nuo pat muziejaus archyvo įsteigimo 1988 m. Anapilio sodybos patalpose einanti administratorės pareigas, pranešė apie dabartinę veiklą ir finansinę būklę. Paminėjo, kad archyvas perėmė neseniai mirusio Vinipego buvusio lietuvių parapijos klebono, prel. J. Bertašiaus archyvinę medžiagą – dėžes nuotraukų ir spausdintos medžiagos. Jei archyvo nebūtų, visa ši istorijai reikšminga medžiaga būtų prapuolusi. Buvo pasiūlyta sudaryti sąlygas dr. Mažeikaitės glaudesniai veikimui prie KLB kultūros komisijos. Stūlymas priimtas.

Apie politinę veiklą kalbėjo KLB vicepirm. specialieji projektams Natalija Liačienė. Ji kalbėjo apie genocido muziejaus projektą Kanadoje. Turėjo būti statomas Holokausto muziejus Otavoje. Daugiaetninei žmonių grupei pareiškus, kad daug genocidų buvo praeityje;

sudarius išsamų istorinį genocidų sąrašą, Kanados valdžia turėtų pasirūpinti, kad muziejus atkreiptų dėmesį į visus genocidus vienodai ir vertintų visų žmonių kančias vienodai. Yra priimtas visų genocidų tyrinėjimo planas. Dirbama su Vidurio ir Rytų Europos taryba.

KLB valdybos narys Rimas Kuliavas neseniai pateko į komitetą, sudarytą Toronto miesto savivaldybės nario Chris Koryn-Kuczinski. Komiteto tikslas – padėti Baltijos valstybėms. Jo (K. Kuczinski) pranešimą perskaitė A. Morkūnas. Kol kas komiteto darbas dar tik planavimo stadijoje.

Taip pat paminėta, kad CIDA (Canadian International Development Agency) agentūroje patvirtinta 130 bendradarbiavimo projektų, kurių bendra vertė siekia per 33 milijonus dolerių.

Matas Stanevičius KLSJ vardu pranešė apie artėjantį KLSJ narių dalyvavimą Pasaulio lietuvių jaunimo kongrese Australijoje per Kalėdų ir Naujų Metų šventes 2000-2001 m. Iš Kanados šiai išvykai užsiregistravo 18 jaunuimo atstovų iš Toronto, Hamiltono, Montrealio.

Tautinių šokių pirmininkai pateikė finansinę apyskaitą. Vinco Piečaičio pranešime paaiškėjo, kad ši šventė buvo labai sėkminga finansiskai. Nors dar galutinai ne už viską atsiskaityta, atrodo, kad pelno liks per \$100,000 (kanadiškais). Šios lėšos bus perduotos KLB valdybai. Todėl kopirmininkė Ramūnė Jonaitienė perskaitė pasiūlymą, kad tos lėšos būtų panaudotos Kanados lietuvių kultūros ir švietimo reikalams pagal kultūros komisijos sudarytą planą keletų metų ateities veiklai. Šis pasiūlymas buvo priimtas. Apylinkių pirmininkų raštiškus pranešimus papildžius, pirmoji suvažiavimo dalis buvo baigta.

Vaišinėmės skaniai šeimininkų p.p. Mačių paruoštais pietumis. (B.d.)

• Visa išeivijos lietuviškoji spauda sunkiai verčiasi. Reikia paramos ir "Tėviškės žiburiams". Kas galite, paremkite juos auka, rėmėjo ar garbės prenumerata, testamentiniu palikimu.

RE/MAX West Realty Inc.
 Re/max West įstaigoje
 Ilgiausiai dirbantis agentas
 ♦ 25 metų namų remonto patirtis ♦ Daugiau kaip 12 metų pardavimo-pirkimo patirtis ♦ Namų nuomojimų ir nuomininkų reikalų specialistas.
 1678 Bloor St.W., Toronto, Ont. M6P 1A9
 Skambinti bet kuriuo metu įstaigos tel.
416 769-1616, namų – 416 769-3577
 Nemokamas namų įvertinimas

JUOZAS (JOSEPH) NORKUS

Dantų gydytoja
Gintarė Sungailienė, D.S., D.D.S.
 115 Lakeshore Rd. E.
 Mississauga, Ont. L5G 1E5 **Tel.: 905 271-7171**
 (į vakarus nuo Hurontario)
NAUJAS ERDVUS KABINETAS
 Patogus, nemokamas mašinos pastatymas

Bloor West Village
DENTAL CARE
Dr. J. Birgiolas
Dr. S. Dubickas
 2373 Bloor St. West
Tel. (416) 763-5677

ORTODONTAS
 (Orthodontist)
DR. R. KARKA, D.D.S. M.S. Dip. Orth.
 2326 Bloor Street West, Suite 200
 (Prie Jane gatvės)
416 769-2526

Advokatas
ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LL.B.
PACE, JOHNSON
 5110 Dundas ST. W.
 (tarp Islington ir Kipling gatvių)
 Etobicoke, Ont. M9A 1C2
Tel. 416 236-3060
Fax 416 236-1809

Astra Travel & Services Inc.
 1600 Bloor St. W., Toronto, (priešais Lietuvių Namus į vakarus)
 Ontario, Canada, M6P 1A7
LIETUVIŠKA KELIONIŲ AGENTŪRA SIŪLO:
 * Kelionės į Lietuvą * Kelionės į šiltus kraštus (ypatingai žemos kainos norintiems pailsėti ir išvykstantiems iki gruodžio 12 d.) * Draudą * Bilietus atvykstantiems iš Lietuvos (pristatymas į namus per vieną parą) * Dokumentų vertimą * Išskvietimų sutvarkymą ir išsiuntimą * Dideles nuolaidas dažnai keliaujantiems * Sąžiningą, rūpestingą patarnavimą ir žemas kainas.
Dėmesio! Garantuojame kelionės lėktuvu kainą \$999 įskaitant mokesčius, norintiems skristi į Lietuvą 2001 metais iki gegužės 26 dienos, jeigu įmokėsite už bilietus iki 2001 metų sausio 5 dienos. Maršrutas ir lėktuvų bendrovė jūsų pasirinkimui.
Tel: 416 538-1748 FAX: 416 538-4390

MARGUTIS
 V.I.M. Parcel Express Inc.
 4134 Dundas St. West, Etobicoke, ON, M8X 1X3
Tel. (416) 233-4601
 Fax (416) 233-3042
 Siuntiniai priimti iki lapkričio 15 d.
 bus pristatyti jūsų artimiesiems ir draugams Lietuvoje
Šv. KALĖDŲ ŠVENTĖMS
 Mūsų atstovas Montrealyje:
Romas Bobykas
 4359 Venise Str.
 Montreal PQ H1S 1G2
 (514) 728-3612
\$2.00* COUPON \$2.00*
 *Valid only at head office, 4134 Dundas St.W. until December 31, 2000. ONE COUPON PER PARCEL. OFF OFF

SKAITYTOJAI PASISAKO

KELIONĖS

Malonu skaityti bičiulio St. Daliaus kelionių išspūdžius. Iš dalies pavydžiui jam, nes ir aš priklausau prie tų pačių "sirgalių", pradėjęs pirmus kelionių žingsnius jau 1960 m. Deja, pensininko dienos sveikata neleidžia pajudėti toliau nuo Europos kranto. Tad linkiu mielam hamiltoniečiui pralenkti tautiečio rekordą, aplankiusio 45 kraštus.
K. Baronas, Vokietija

DALINAMĖS LAIKRAŠČIAIS

Nuosirdžiai dėkoju už man atsiunčiamus "Tėviškės žiburius". Be "Marijampolės kronikos", kuri mane pasiekia vieną kartą savaitėje, dabar turiu "Tėviškės žiburius". Iš savo medicinos sesers atlyginimo daugiau leidinių nepajėgiu užsiprenumeruoti. Daug kas dalijamės spaudos kąsneliu – skaitau tada, kai kiti perskaito. Taip ir lenkyniaujame – kas pirmas?
 Ačiū dar kartą už Jūsų leidinį.

Irena Vaičiulytė-Bradaitienė,
 Marijampolė

REIKALINGA PARAMOS

Mano eilėraščiai "Tėviškės žiburiose" spausdinti 1997 m. Šiais metais prieš poetinį Druskininkų rudenį išleista mano eilėraščių knyga "Lado!" Tačiau negaliu jos atsiti, nes neturiu iš ko sumokėti spaustuvei 2400 Lt. Prašau tai paskelbti "Tėviškės žiburiose", gal atsiras, kas galėtų ir norėtų paremti. Gal kas paremtų ir kitų mano eilėraščių rinkinių išleidimą. Esu parengusi knygą istorine tematika, skirtą Lietuvos Atgimimo dešimtmečiui. Esu skaičiusi savo eilėraščius Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio I-me ir II-me suvažiavime.

Savų lėšų jokių neturiu, kadangi tegeaunu 226 Lt. į mėnesį pensijos.

Danutė Vaskelaitė-Čebatorienė,
 Neries Krantinė 6-76,
 3026 Kaunas, Lithuania

Danutės Vaskelaitės poezija siekia išsaugoti švarų Lietuvos įvaizdį, gina aukščiausias moralines vertybes nelabai švaram pasauli, Reikėtų ją paremti. Jos eilėraščiuose daug istorinės tematikos.

Judita Vaičiūnaitė, rašytoja

The Mississauga News š.m. spalio 25 d. laidoje išspausdino šią nuotrauką ir straipsnį apie dailininkę Silviją Sapliene, gyvenančią Port Credit. Jos darbai buvo rodomi spalio 27-29 d.d. Springbank Art Centre patalpose kartu su 15 kitų "Peel Watercolor Society" narių kūriniais. Nuotraukoje akvarelė-pavadinta "Onions"

Matininkas
TOMAS A. SENKUS, B.Sc., O.L.S.
 ONTARIO LAND SURVEYOR
 40 Burrows Avenue, Toronto, Ontario M9B 4W7

TEL: (416) 237-1893
FAX: (416) 237-0426
 E-mail: tom.senkus@sympatico.ca

UKRAINIAN POST INTERNATIONAL
 ▶ siuntinių pristatymas į adresato namus (door to door delivery of parcels)
 ▶ maisto siuntiniai (food parcels)
 ▶ pinigų pervedimas (money transfer)
 ▶ pristatymo patarnavimai (courier service)
 ▶ komerciniai persiuntimai (commercial shipments)
 ▶ kelionių patarnavimai (travel services)

DĖMESIO!
MŪSŲ ĮSTAIGA PERSIKĖLĖ Į NAUJAS PATALPAS MISSISSAUGOJE
2455 Cawthra Rd., Unit 20
LAUKIAME MŪSŲ SENŲ IR NAUJŲ KLIENTŲ NUO PIRMAD. IKI ŠEŠTAD., 9 v.r. – 6 v.r.
 Mes siunčiame siuntinius į Baltijos valstybes, Rusiją ir Ukrainą laivu ir lėktuvu. Taip pat nemokamai paimame siuntinius iš jūsų namų.
Telefonai:
(905) 281-9665
1-888-861-7944
 (nemokamas)

\$3.00* OFF COUPON Ukrainian Post International \$3.00* OFF
 *Offer valid for parcels until January 1 (2001)

